

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

REDOGÖRELSE

FÖR

ALLMÄNNA LÄROVERKEN

I

VENERSBORG, BORÅS och ALINGSÅS

SAMT

PEDAGOGIEN i ULRICEHAMN

UNDER LÄSÅRET 1887—1888.

(Venersborg 1888. Bagge och Petterson.)

Högre Allmänna läroverket i Venersborg.

A. Undervisningen.

1. Höstterminen började den 25 augusti och slutade den 20 december. Den egentliga undervisningen började den 31 augusti och slutade den 16 december.

Vårterminen började den 24 januari och kommer att avslutas den 5 juni. Den egentliga undervisningen började den 26 januari och slutar den 30 maj.

Under höstterminen hafva med Efori tillstånd 2:ne fridagar, den 22 och 24 oktober, gifvits, motsvarande det gamla marknadsloftet. I enlighet med § 19 i skolstadgan har 6:te klassen haft 2, 7:de klassen 4 dagars ledighet i månaden, af hvilka dock hälften användts för skriftliga arbeten på lärorummet.

2. Till den gemensamma morgonbönen hafva alla läroverkets lärjungar samlats 20 minuter före 7. Undervisningstimmarne hafva varit förlagda till 7—9, 11—12, 1—3 alla dagar för alla klasser utom för 1:sta, som haft läsning 7—8 endast måndagar, samt till 5—6 måndagar och torsdagar för 6:te klassen. Gymnastiköfningarne hafva egt rum uteslutande på förmiddagarne, de öfriga öfningarne dels på för- och dels på eftermiddagen, såsom synes vid redogörelsen för hvarje särskildt öfningsämne.

3. Antalet lärotimmar i veckan för läsämnen under höstterminen 1887:

Afdelningar och linier	2	3	T i m m a r			6	7	
			Skilda	Gemensamma för				Summa
				Lärjungar från afdelningarna i samma linie	Lärjungar från afdelningarna i olika linier			
1	17	24	—	—	24			
2	22	28	—	—	28			
3	27	28	—	—	28			
R. 4	17	7*)	—	22	29	*) Engelska.		
L. 4	17	8*)	—	(22)	8	*) Latin.		
R. 5	10	8*)	—	21	29	*) 7 tim. Engelska, 1 t. Svenska.		
L. 5	15	9*)	—	(21)	9	*) 8 tim. Latin, 1 t. Svenska.		
R. 6: 1	11	18	—	11*)	29	*) 2 t. Kristendom, 2 t. Svenska, 4 t. Franska. 1 t. Historia, 1 t. Naturhistoria med L. 6: 1. 1 t. Matem. med L. 6: 1 B.		
L. „ B	8	4*)	15	(11)**)	19	*) Engelska. **) Se anm. vid R. 6: 1.		
„ „ A	3	7*)	(15)	(10)**)	7	*) Grekiska. **) 2 t. Kristendom, 2 t. Svenska, 4 t. Franska, 1 t. Historia, 1 t. Naturhistoria med R. 6: 1.		
R. 6: 2	5	18	—	11*)	29	*) 2 t. Kristendom, 2 t. Svenska, 4 t. Franska, 1 t. Historia, 1 t. Naturhistoria med L. 6: 2; 1 t. Matem. med L. 6: 2 B.		
L. „ B	10	4*)	15	(11)**)	19	*) Engelska. **) Se anm. vid R. 6: 2.		
„ „ A	5	7*)	(15)	(10)**)	7	*) Grekiska. **) 2 t. Kristendom, 2 t. Svenska, 4 t. Franska, 1 t. Naturhistoria, 1 t. Historia med R. 6: 2.		
R. 7: 1	1	14	2*)	13**)	29	*) 1 t. Svenska, 1 t. Matematik med R. 7: 2. **) 2 t. Kristendom, 1 t. Svenska, 3 t. Franska, 3 t. Historia, 1 t. Filosofi med L. 7: 1; 1 t. Franska med L. 7: 1 B, 2 t. Engelska med L. 7: 2 B.		
L. „ B	7	3*)	14	(11)**)	17	*) 2 t. Engelska, 1 t. Matematik. **) Se anm. vid R. 7: 1.		
„ „ A	7	7*)	(14)	(10)**)	7	*) 6 t. Grekiska, 1 t. Engelska. (valfritt). **) Se anm. vid R. 7: 1.		
R. 7: 2	2	18	(2*)	9**)	27	*) Se anm. vid R. 7: 1. **) 2 t. Kristendom, 1 t. Svenska, 1 t. Franska, 3 t. Historia, 1 t. Filosofi med L. 7: 2; 1 t. Franska med L. 7: 2 B.		
L. „ B	7	1*)	16	(11)**)	17	*) 1 t. Matem. **) Se anm. vid R. 7: 2; dessutom 2 t. Engelska med R. 7: 1.		
„ „ A	2	7*)	(16)	(8)**)	7	*) 6 t. Grekiska, 1 t. Engelska (valfritt). **) Se anm. vid R. 7: 2.		
Summa	193	220	62	87	369			

4. Läro- och läseböcker.

- Kristendom:* Bibeln 1—7; Katekesen 1—5; Bibl. historia af Bohm 1—3; Bibelns kändedom af Welander 4—5; Norbecks lärobok i dogmatiken 6—7; Lärobok i kyrkohistorien af Cornelius 5—7.
- Modersmålet:* Sundéns lärobok 1—3; Läsebok för folkskolan 1—3; Läsebok af Melin och Hernlund 4—5; Claësons litteraturhistoria 6: 1—7; Skrifter af Tegnér, Runeberg, Böttiger, Beskow, Holberg m. fl. författare 4—7.
- Latin:* Grammatik af Törnebladh och Lindroth 4—6; Ellendt-Seyffert 7; Elementarbok af Boëthius 4; Cornelius Nepos ed. Törnebladh 4—5; Ovidius 6: 1; Virgilius, Æneis ed. Törnebladh 6—7: 1; Cicero 6—7; Livius ed. Broman och Frigell 6—7; Horatius ed. Fahlerantz 7. Dessutom vid undervisningen använda: Mythologi af Brodén 6: 1; Bojesen: Romerska antiqviteter; Schlyter Monumenta antiquitatis 6—7.
- Grekiska:* Grammatik af Löfstedt 6—7; Läsebok af Petersson 6; Xenophons Anabasis 6: 2—7; Homeros Odysseia 7.
- Tyska:* Grammatik af Flach 4—6; D:o af Löfgren 2—3; Mathesius elementarbok 1—3; Deutsches Echo 4—6; Mährchen af Hauff 3—5; Geschichte des 30 jähr. Kriegs 5, Wilhelm Tell af Schiller, Hermann und Dorothea, Götz von Berlichingen af Göthe, Minna von Barnhelm af Lessing 6.
- Engelska:* Grammatik af Mathesius 4—7, af Calwagen R. 7: 2; Elementarbok af Mathesius 4—5, L. 6: 1, L. 7: 1; Läseböcker af Sturzen-Becker 4—7; A Christmas Carol af Dickens R. 7: 2; The Alhambra af Irving, utg. af Morén, 7, An unequal Match af Tom Taylor R. 7: 1; Calwagens skrif- och öfversättningsöfningar 7. Calwagens Engelskt talspråk, Engelska samtal af Crump, utgifna af Hjorth, R. 7: 2.
- Franska:* Elementarbok och grammatik af Dubb 5—7; Grammatik af Lidfors 6: 2—7; Histoire de Charles XII par Voltaire, utg. af Lundberg, 7: 1; Recueil de Lectures françaises af Enblom 6—7; Le genre de m:r Poirier af Augier och Sandeau R. 7: 1. Bataille de dames af Scribe och Legouvé 7: 2. Löwenhjelmns skriföfningar 7. Feilitzens Franskt talspråk 7. Enbloms Ordförråd 7.
- Matematik:* Nordlund, Räkneöfningsexempel 2—3; Räknelära af Nyström 1—5; Geometrisk åskådninglära af Bergius 2—3; Euklides efter Lindman 3—7; Algebra och exempelamlingar af Lindman, Cederblom, Morf & Tzaut, Bardey 4—7; Todhunters, Jochnichs och Hellgrens geom. öfningssatser 4—7; Problemsamling af Hultman 7; Stereometri af Linnarson 7; Proportionslära efter Hultman; Proportionslärans tillämpning på geometrien efter Hellgren 6—7: 1. Trigonometri af Lindman 7; Analytisk geometri af Westin 7.
- Naturvetenskap:* Lyttkens, Läran om djuren 1—3; Holmström, Läran om jorden 5; Wijkander, Läran om naturföreteelserna och verldskropparne 4; Areschoug, Läran om växterna 2—3; Botanik af Arrhenius 6; Zoologi af Torin 6—7; Läroböcker i fysik af Christie, Wijkander och Floderus; Läroböcker i kemi af Blomstrand och Berwald 6—7; Problemsamling af Hultman och Lindeberg.
- Historia:* Odhners mindre svenska historia 1—3, större 6—7; Pallin, Lärobok i allmänna historien 4—5; Pallin, Medeltidens historia 6; D:o, Nyare historien 6—7; Schotte, Lärobok i gamla tidens historia 6: 1.
- Geografi:* Dahms för skolans 3 lägsta klasser 1—3; Dahms större lärobok 4; Sörenssons 5—7.
- Filosofisk propedeutik:* Sjöbergs och Klingbergs läroböcker i Antropologi och Logik 7.

Lärokurser.

Första klassen.

- Kristendom* 3 t. Katekes: första hufvudstycket.
Biblisk historia: gamla testamentet.
Bibelläsning samt valda psalmversar.
- Modersmålet* 5 t. Af formläran det viktigaste om ordklasserna; läran om den enkla satsen och dess delar i sammanhang med satsbildningsöfningar. Rättskrifning 1 à 2 t. i veckan. Uppläsning och förklaring af valda stycken.
- Tyska* 6 t. Explikation och analys af st. 1—32 i Mathesii elementarbok jemte skriftlig öfversättning af dithörande svenska stycken; af formläran så mycket, som dessa stycken förutsätta.
- Matematik* 4 t. Aritmetik: de fyra räknesätten i hela tal jemte öfning i användandet af decimaler; tillämpning på sorter; hufvudräkning.
- Naturlära* 2 t. Det allmännaste af läran om människans kroppsbyggnad samt undersökning af några lefvande växter.
- Historia* 2 t. Från och med forntidens till nyare tidens början.
- Geografi* 2 t. Det allmännaste om verdensdelarne; de skandinaviska länderna samt Rysslands fysiska och politiska geografi (*Piscator*, alla ämnen).

Andra klassen.

- Kristendom* 3 t. Katekes 2 t., 2:dra hufvudstycket läst och repeteradt.
Biblisk historia 1 t., det viktigaste af nya testamentet.
Bibelläsning: större delen af Lukas evangelium genomläst och förklaradt; valda psalmer (*Sandahl*).
- Modersmålet* 6 t. Det viktigaste af formläran; af satsläran den enkla satsen och lättare former af den sammansatta, allt under sammanställning med tyskan. Rättskrifnings- och interpunktionsöfningar. Välläsning samt öfningar uti ått med egna ord återgifva lästa berättelser. De skriftliga öfningarne hafva i allmänhet upptagit 2 timmar i veckan (*Högbom*).
- Tyska* 7 t. Grammatik: det allmännaste af formläran.
Explikation jemte analys af st. 33—60 i första afdelningen af elementarboken; muntlig och skriftlig öfversättning af alla de lästa så väl svenska som tyska styckena, allt under jämförelse med modersmålet. De skriftliga öfningarne ha upptagit 2 tim. i veckan (*Högbom*).
- Matematik* 5 t. Aritmetik 4 t., hela tal och sorter, hufvudsakligen efter Nordlunds räkneöfningsexempel 1:sta häftet och Nyströms siffreräknelära; decimalbråk.
Geometri 1 t., åskådningslära (*v. Sydow*).
- Naturlära* 2 t. Andra afdelningen af Lyttkens lärobok. Första afdelningen af Areschougs lärobok, undersökning af fröväxternas yttre organ på lefvande växter (*v. Hackwitz*).
- Historia* 3 t. Från Kalmarunionens upplösning till Karl XII:s död (*Högbom*).
- Geografi* 2 t. De europeiska ländernas fysiska och politiska geografi fortsatt och avslutad (*Högbom*).

Tredje klassen.

- Kristendom* 3 t. Katekes 2 t., 3—5 hufvudstyckena lästa och repeterade.
Biblisk historia 1 t., repetition af hela läroboken.
Bibelläsning: större delen af Lukas evangelium genomläst och förklaradt, valda psalmer (*Sandahl*).
- Modersmålet* 6 t. Hela form- och satsläran. Rättskrifnings- och interpunktionsöfningar 2 à 3 tim. i veckan. Välläsning (*Lindblad*).
- Tyska* 7 t. Grammatik, formläran repeterad jemte anmärkningar samt några af de viktigaste reglerna i syntaxen.
Explication från st. 61 till lärobokens slut med analys samt muntlig och skriftlig extemporerad öfversättning af alla styckena. Hauffs Märchen. Die Geschichte von dem Gespensterschiff.
Skriföfningar på lärorummet 2 timmar i veckan (*Lindblad*).
- Matematik* 5 t. Aritmetik 4 t., läran om allmänna bråk, hufvudsakligen efter Nordlunds räkneöfningsexempel, 2:dra häftet, och Nyströms siffreräknelära; blandade exempel på bråk; tillämpning af det genomgångna på regula de tri, intresseräkning.
Geometri 1 t., valda satser ur storhetsläran samt satserna 1—15 af Euklides 1:sta bok (*v. Sydow*).
- Naturlära* 2 t. Djur- och växtriket (*v. Hackwitz*).
- Historia* 3 t. Fäderneslandets från Karl XII:s död till lärobokens slut jemte repetition af nyare tiden (*Sandahl*).
- Geografi* 2 t. Repetition af Sverige, Norge, Danmark, Tyskland, Frankrike och England samt öfversigt af de främmande verldsdelarne (*Sandahl*).

Fjerde klassen.

- Kristendom* 2 t. Gamla testamentets böcker i läroboken om Bibelns böcker; utförligare katekisation öfver 1:sta hufvudstycket och 1:sta artikeln af det 2:dra; bibelläsning; större delen af Johannes evangelium med förklaring (*Sandahl*).
- Modersmålet* 4 t. Läsning af valda prosaiska och poetiska stycken af Runeberg; utanläsning af smärre poem; satslära samt rättstafningsöfningar och satsupplösning; uppsatser på lärorummet öfver följande ämnen:
1. Björnen och vargen, efter lär. ber. 2. Skattgrävarne, öfvers. 3. Korpen och räffen, efter Gyllenberg. 4. Kolumbi ägg, efter lär. ber. 5. Landtbjörnen. 6. Slaget vid Lützen, öfvers. 7. Pistol och kalmucken, efter Runeberg. 8. Den barmhertige samariten. 9. Muhammed och hans lära. 10. Venersborgs läroverk. 11. Rofvan, öfvers. 12. Venern. (*Sandahl*).
- Latin* 8 t. Grammatik, formläran.
Explication, 52 stycken i Boëthii elementarbok (*Ericsson*).
- Tyska* 4 t. Grammatik, formläran med anmärkningar repeterad samt hela syntaxen; satsupplösning.
Explication, 18 blad ur Märchen von Hauff. Styckena 1—20 i Deutsches Echo (*Lindblad*).
Ett hemtema hvarannan vecka (*Piscator*).
- Engelska* 7 t. Elementarboken 34 sidor samt motsvarande delar af grammatiken; 6 sidor af läseboken; skriföfningar och vokabelläsning (*A. G. Bergman*).
- Matematik* 5 t. Aritmetik 1 t., regula de tri, blandade exempel på bråk.
Geometri 2 t., Euklides 1:sta bok.
Algebra 2 t., de fyra räknesätten i hela tal (*v. Sydow*).

- Naturlära* 2 t. Det allmännaste af fysik och kemi i Wijkanders lärobok (*v. Hackwitz*).
Historia 3 t. Allmän, gamla och medeltidens (*Högbom*).
Geografi 2 t. Europa efter Dahms större lärobok (*Högbom*).

Femte klassen.

- Kristendom* 2 t. Nya testamentets böcker i läroboken om Bibelns böcker; utförligare katekisation öfver 2--5 hufvudstyckena; bibelläsning: större delen af Johannes evangelium med förklaring (*Sandahl*).
- Modersmålet* 3 t. Läsning af Tegnér's Frithiofs saga; form- och satslära i sammanhang med skrifningar på lärorummet (*Nordvall*). Genomgående af de rättade uppsatserna 1 t. En uppsats i hemmet hvarannan vecka. Ämnena för dessa hafva varit följande:
- Reallinien*. 1. Kamelen. 2. Dalsland. 3. Flyttfåglarne. 4. Om Skridjökler eller Glacierer. 5. Cromwell. 6. Öfersättning. 7. Korstågons orsaker. 8. Barrträden. 9. Trollhättan. 10. Månen. 11. Våren. 12. Guldet. 13. Öfersättning (*v. Hackwitz*).
- Klass. lin.* 1. Perserkrigen. 2. Sven Dufva, efter Runeberg. 3. Norges näringsgrenar. 4. Nötboskapen. 5. Kolumbus och Gutenberg, öfers. 6. Jesuiterorden. 7. Spanjorenas upptäcktsresor och eröfringar vid nya tidens början. 8. Verldsaltet, öfers. 9. Sahara. 10. Guldet. 11. Fariseer och Saduceer. 12. Isfarten, efter Tegnér. 13. Kulturväxterna. 14. Våren. (*Sandahl*).
- Latin* 8 t. Grammatik, formläran repeterad; det viktigaste af syntaxen.
 Explikation, Miltiades, Themistokles, Aristides, Cimon, Conon, Epaminondas i Cornelius Nepos; st. 52--70 i Boëthii elementarbok; skrifning på lärorummet två timmar i veckan efter Törneblad (*Ericsson*).
- Tyska* 3 t. Grammatik, hela formläran och syntaxen med viktigare anmärkningar repeterade.
 Explikation, 5 blad ur Hauffs Märchen samt 14 blad ur Schillers Geschichte des 30 jährigen Kriegs. St. 20--40 i Deutsches Echo (*Lindblad*). Ett hemtema hvarannan vecka (*A. G. Bergman*).
- Engelska* 7 t. Grammatik, formläran och af syntaxen till läran om *shall* och *will*.
 Explikation, afslutning af elementarboken samt 30 sidor af Sturzen-Beckers läsebok, förra kursen; muntlig öfersättning från svenskan. Skrifning på lärorummet, vokabelläsning (*A. G. Bergman*).
- Franska* 3 t. De 4 första kapitlen af Dubbs elementarbok; skrifningar, vokabelläsning (*A. G. Bergman*).
- Matematik* 5 t. Aritmetik 1 t., blandade exempel på bråk, regula de tri, intresse- och rabatt-räkning jemte planimetriska och stereometriska räkneexempel.
 Geometri 2 t., Euklides 2:dra och 3:dje böcker jemte öfningssatser.
 Algebra 2 t., läran om bråk; lättare eqvationer af 1:sta graden med en obekant (*v. Sydow*).
- Naturlära* 2 t. Repetition, Läran om jorden efter Holmström (*v. Hackwitz*).
- Historia* 2 t. Allmänna historien från reformationen efter Pallin (*v. Hackwitz*).
- Geografi* 2 t. Asien, Afrika, Amerika och Australien samt Europa repeteradt (*v. Hackwitz*).

Sjette klassens nedra afdelning.

- Kristendom* 2 t. Dogmatik, de 2 första kap. och §§ 1--16 af kap. 3.
 Kyrkohistoria, 1:sta perioden; Nya Testamentet, Apostlagerningarne med förklaring (*Nordvall*).

Modersmålet 2 t. Läsning af valda stycken af svenska och danska författare (*Nordvall*).

En uppsats hvarannan vecka. Af dessa hafva 3 författats på lärorummet. Ämnen för uppsatserna:

1. Egyptens fornminnesmärken. 2. Skildring af en skolgosses arbetsdag (i brefform). 3. Skrifning på lärorummet: a) Beskrifning öfver något af våra husdjur. b) Vattnets användning i människans tjänst. c) Frithiofs besök hos Angantyr. d) Teckning af Olaus och Laurentius Petri. e) Jesus inför Pilatus. 4. Det europeiska Rysslands natur. 5. Öfversätt. från tyskan (Wilh. Tell). 6. Betydelsen af Gustaf Vasas tre s. k. storverk. 7. Skrifning på lärorummet (latinlinien): a) Jämförelse mellan Athen och Sparta under blomstringstiden. b) Demosthenes. c) Återgifvande af innehållet i Ovidii dikt »De fyra äldrarne». d) Om växternas groning. e) Göta elf. 8. Om månformörkelse. 9. Beskrifning öfver vår högmässogudstjänst. 10. Skrifning på lärorummet: a) Min hembygd. b) Om skridskoåkning. c) En saga (fritt val). d) Orsakerna till årstidernas omvexling. e) Grefvefeldens betydelse för vårt land. f) Marius. 11. Hur Lunds domkyrka blef bygd (efter »Jätten Finn»). 12. Vestergötland. 13. Öfversätt. från tyskan (ur Wilh. Tell). 14. Skrifning på lärorummet (*Högbom*).

Latin 8 t. Grammatik, syntaxen.

Explikation, 1:sta boken af Cæsar; Pyramus et Thisbe, Ætates, Lycaon, Philemon et Baucis, Orpheus et Eurydice i Ovidius. Prosodik.

Skriföfning på lärorummet efter Törnebladhs stilöfningar 2 timmar i veckan.

Ett tema hvarje vecka (4 på lärorummet) (*Ericsson*).

Grekiska 7 t. Grammatik, formläran, till verba på μ .

Explikation, 58 st. i Peterssons läsebok; skrifning på lärorummet (*Sandahl*).

Tyska, klass. lin. 1 t., reallin. 2 t. Grammatik, öfversigt af grammatiken.

Explikation, 4 akter af Schillers Wilhelm Tell. Reallinien ett hemtema hvarannan vecka (2 på lärorummet), af Deutsch. Echo st. 51—61 (*Lindblad*).

Engelska, icke-greker 4 t. Mathesii elementarbok samt motsvarande delar af grammatiken.

Explikation, 22 sidor af Sturzen-Beckers läsebok, förra kursen; skriföfningar (*v. Hackwitz*).

Reallin. 3 t. Grammatik, repetition.

Explikation ur Sturzen-Beckers läsebok, förra kursen, muntlig öfversättning från svenskan. Skriföfningar på lärorummet. Ett tema i månaden (2 på lärorummet) (*Bergin*).

Franska 4 t. Grammatik, Dubbs lärobok till 9:de kap. Skriföfningar och vokabelläsning.

Explikation, valda stycken ur Enbloms Lectures Françaises (*A. G. Bergman*).

Matematik, klass. lin. 3 t. Geometri 1 t., Euklides 4:de bok efter Lindman, Proportions-

läran efter Hultman afdeln. I och III. Algebra 2 t., eqvationer af första graden med en och flere obekanta; det allmännaste af läran om qvadratrötter.

Icke-greker dessutom lättare algebraiska problem 1 t. tillsammans med reallinien.

Reallinien 7 t. Geometri 3 t., Euklides 4:de bok efter Lindman; Proportions-

läran af Hultman, afdelning I och III; de 5 första satserna ur Euklides 6:te bok af Hellgren; satserna 1—143 ur Todhunters geometr. öfningssatser.

Algebra 4 t., läran om qvadratrötter och radikalqvantiteter af 2:dra graden; eqvationer af 1:sta graden med en och flere obekanta; eqvationer af 2:dra graden med en obekant; talrika problem. Ett skriftligt matematiskt arbete

i månaden, hvarje arbete behandlande ett geometriskt och ett algebraiskt problem (2 på lärorummet) (*Kjellberg*).

Naturvetenskap, klass. lin. 2 t. Naturhistoria 1 t., växternas byggnad, deras organs för-

rättningar; början af naturliga familjerna (*v. Hackwitz*). Fysik 1 t., 32 §§ af Christies lärobok jemte problem (*v. Sydow*).

Reallinien 6 t. Naturalhistoria 1 t., lika med klass. lin. (*v. Huckwitz*).

Fysik 3 t., 1:sta delen af Wijkanders lärobok till läran om ljudet jemte problem (*Bergin*).

Kemi 2 t., Läran om metalloiderna efter Berwald (*Bergin*).

Historia, klass. lin. 3 t., Fäderneslandets, från början af nyare tiden till Gustaf II Adolf (*G. Th. Bergman*). Allmän, gamla historien till kejsartiden (*Högbom*).

Reallinien 3 t., Fäderneslandets, lika med klass. lin. Allmän, nyare till Tyska riket under Leopold I efter Pallins större lärobok (*G. Th. Bergman*).

Geografi, reallinien, Asiens, Afrikas och Amerikas geografi (*G. Th. Bergman*).

Sjette klassens öfra afdelning.

Kristendom, 2 t. Dogmatik, kap. 3–6.

Kyrkohistoria, §§ 19–36.

Läsning i nya testamentet (*Nordwall*),

Modersmålet 2 t. Läsning af valda stycken ur den nyare svenska literaturen jemte under rättelser om författarne; det väsentligaste af versläran. Muntlig framställning och granskning af de olika grundsatser, som följts med hänsyn till modersmålets rättskrifning (*Nordwall*). En uppsats hvarannan vecka, 3 på lärorummet.

Ämnen för uppsatserna:

1. Luftpumpen. 2. Vestergötlands jernvägsnät. 3. Skrifning på lärorummet: a) Striderna mellan Sverige och Danmark under Gustaf Vasa och hans söner. b) Kejsar Nero. c) Luther inför riksförsamlingen i Worms (Tal). d) De fanerogama växternas näringsorgan. e) Huru bestämmas en kropps specifika vikt? 4. Engelbrekt på Vadstena herredag (Tal). 5. »Molnets broder» (efter Runeberg). 6. Reallin.: Om sol- och månförmörkelser. Klass. lin.: Skrifning på lärorummet: a) Gregorius VII:s betydelse för kyrkan. b) Om medeltidens riddarväsende och förnämsta riddarordnar. c) Peter af Amiens inför påven Urban II, skildrande de kristnes lidande i Orienten och uppmanande till det heliga landets befriande (Tal). d) Sveriges fördelar och olägenheter af Kalmare-unionen. e) Karl IX i sitt förhållande till svenska aristokratien. f) Julens firande. 7. Ångermanelven. 8. Redogörelse för handlingens gång i Runebergs sorgespel »Kungarne på Salamis». 9. Arabiska väldet i Spanien. 10. Skrifning på lärorummet: a) Axel Oxenstiernas bref till svenska rådet i anledning af Gustaf Adolfs död. b) Karl X Gustafs krig mot Danmark. c) Om den engelska revolutionen af 1688. d) Afrikas naturbeskaffenhet och innevånare. e) Termometern. 11. Om Sveriges Östersjöbesittningar under storhetstiden. 12. Sveriges förhållande till Ryssland från Gustaf Vasas tid till och med 1718. 13. Skrifning på lärorummet, val mellan flera ämnen (*v. Sydow*).

Latin 8 t. Grammatik, repetition af syntaxen samt prosodik.

Explikation, Cicero, Cato Major; Livius 1:sta boken kap. 1–30; Virgilius, Æneiden 1:sta boken.

Extemporalier omvexlande med skriföfningar 1 à 2 timmar i veckan (*Swedborg* och *Ljung*). Ett tema hvarje vecka (5 på lärorummet) (*Ljung*).

Grekiska 7 t. Grammatik, formläran afslutad och repeterad, hänvisningar till syntaxen.

Explikation, styckena 59–66 af läseboken jämte repetition af dennas viktigare delar; Anabasis 1:sta boken (*Ljung*).

Tyska, klass. lin. 1 t. Explikation, Hermann und Dorothea; scener ur Götz von Berlichingen.

Reallinien 2 t. Öfversigt af grammatiken. Explikation, Hermann und Dorothea samt 2 akter ur Minna von Barnhelm. Deutsches Echo 10 st. Ett tema hvarannan vecka (2 på lärorummet) (*Lindblad*).

- Engelska*, Icke-greker 4 t. Grammatik, repetition af formläran; syntaxen; skriföfningar på lärorummet och frasläsning för tillämpning af syntaxen.
 Explikation, Sturzen-Beckers läsebok, 2:dra afdelningen och 20 sidor af den tredje (v. *Hackwitz*).
 Reallinien 3 t. Grammatik, repetition af syntaxen; muntlig öfversättning af Calwagens skriföfningar.
 Explikation, valda stycken ur Sturzen-Beckers läsebok, förra kursen. Senare delen af Calwagens engelskt talspråk. Ett tema i månaden (2 på lärorummet) (*Bergin*).
- Franska* 4 t. Grammatik, Dubbs elementarbok och Lidforss' språklära; repetition af formläran samt delar af syntaxen; skriftliga och muntliga öfversättningsöfningar från svenska till franska.
 Explikation, valda stycken ur Enbloms Lectures françaises (*A. G. Bergman*).
- Matematik*, klass. lin. 3 t. Geometri 1 t., de 28 första satserna ur Euklides 6:te bok af Hellgren. Algebra 2 t., läran om qvadratrötter och radikalquantiteter samt 2:dra gradens eqvationer med en obekant jemte några lättare problem; eqvationer med den obekanta under rotmärke. Icke-greker dessutom algebraiska problem samt de viktigaste formlerna inom planimetrin 1 tim. gemensamt med reallinien.
 Reallinien 7 t. Geometri 3 t., proportionsläran efter Hultman afdelning I—III, repeterad. Euklides 6:te bok af Hellgren; satserna 162—252 ur Todhunters geometriska öfningssatser. Algebra 4 t., det allmännaste af potensläran, logaritmer och aritmetiska samt geometriska progressioner, exponentialeqvationer jemte talrika problem af blandadt innehåll, mest sådana, der de genomgångna kurserna kunnat tillämpas; repetition af det föregående.
 Ett skriftligt matematiskt arbete i månaden, hvarje arbete behandlande ett geometriskt och ett algebraiskt problem (2 på lärorummet) (*Kjellberg*).
- Naturvetenskap*, klass. lin. 2 t. Botanik, de naturliga familjerna. Zoologi, människokroppens byggnad, djurrikets indelning (v. *Hackwitz*). Fysik 1 t., till läran om ljudet efter Christie jemte problem (v. *Sydow*).
 Reallinien 6 t. Botanik och Zoologi 1 t., lika med klass. lin. (v. *Hackwitz*). Fysik 3 t., läran om ljudet, värmet, ljuset, elektricitet och magnetism efter Wijkander jemte talrika problem (*Bergin*). Kemi 2 t., läran om metallerna efter Berwald (*Bergin*).
- Historia*, klass. lin. 3 t. Fäderneslandets, från Gustaf II Adolf till Frihetstiden. Allmän, medeltiden.
 Reallinien 3 t. Fäderneslandets, lika med klass. lin. Allmän, från 2:dra tidehvarvet till Napoleon 1:ste. (*G. Th. Bergman*).
- Geografi*, lika med R. 6:1 (*G. Th. Bergman*).

Sjunde klassens nedra afdelning.

- Kristendom* 2 t. Dogmatik från kap. 7 till lärobokens slut; repetition.
 Kyrkohistoria från § 36 till lärobokens slut; repetition.
 Läsning i nya testamentet (*Nordvall*).

Modersmålet 2 t. Läsning af nyare svensk och dansk litteratur; diskussionsöfningar; interpunktionsöfningar; rättande af kortare, i logiskt och språkligt afseende felaktiga meningar, dikterade af läraren (*Nordvall*). Klass. lin. en uppsats i månaden (3 på lärorummet), reallin. en hvarannan vecka (1 på lärorummet).

Ämnen: *Reallin.* 1. Hvarföre gjorde sig Gustaf III slutligen i det närmaste enväldig? 2. Skrifning på lärorummet (= latinlin.) 3. Venersborg och dess omgifningar. 4. Afrika, dess natur och folk. 5. Fritt val mellan de för mogenhetspröfningen höstterminen 1887 gifna ämnen. 6. Om myrorna.

Klass. lin. 1. Hvilka historiska minnen äro förbundna med namnet Upsala? 2. Skrifning på lärorummet: a) Pingsthögtidens uppkomst och betydelse. b) Hvilken nytta eller skada har det kungliga enväldet medfört för Sverige? c) Orsakerna till drottning Kristinas tronavsägelse. d) Orsakerna till det andliga ståndets makt under medeltiden. e) Hvarför kunde icke Karl V qväfva reformationen? f) Hvilken nytta har människan af hunden? g) Hvem förtjenar att kallas min vän? 3. Framställning af människans lif på hennes olika utvecklingsstadier såsom vilde, nomad och åkerbrukare. 4. Stridssättet i äldre och nyare tider. 5. Skrifning på lärorummet: a) Om Hansestädernas förhållande till Sverige. b) Riksdagen 1789 och dess följder. c) De Stuartska konungarnes strider med parlamentet. d) Förtjenar Fredrik 2:dra i Preussen tillnamnet den store? e) Karl von Linné. f) Om svenska språkets stafning. g) Hvilket är det mäktigaste vapnet, svärdet, pennan eller tungan? 6. De viktigaste af vår tids företräden framför forntiden. 7. Skrifning på lärorummet (val mellan flere ämnen). (*G. Th. Bergman*.)

Latin 8 t. Cicero Oratio I in Catilinam; Livius, 1:sta boken kap. 31–60 samt 2:dra boken kap. 1–50; Virgilius, 2:dra boken; Horatius, Od. 1:sta boken Od. 1–15. Extemporalier omvexlande med skriföfningar 1 à 2 timmar i veckan (*Swedborg*). Ett tema hvarje vecka (6 på lärorummet) (*Swedborg* och *Ljung*).

Grekiska 6 t. Grammatik, formläran repeterad, syntax §§ 67–79; skrifning på lärorummet, Explikation. Anabasis, 2:dra och 3:dje boken. Odysséen, 1:sta och 2:dra boken (*Ljung*).

Engelska, klass. lin. valfritt 1 t. Hela Mathesii elementarbok. Grammatik. Några stycken i Sturzen-Becker.

Icke-greker 2 t. 60 sidor i Sturzen-Becker. Grammatik, syntaxen till slut samt delvis repeterad; repetition af formläran. Skriföfningar på lärorummet. Utanläsning (*Örtenblad*).

Reallinien 3 t. (höstterminen). Grammatiken delvis repeterad. Explikation, 45 sidor ur *The Alhambra*, tillsammans med icke-grekerna i 7: 2; *An unequal match*, 60 sidor. Utanläsning. Ett hemtema hvar 3:dje vecka (*Örtenblad*).

Franska, båda lin. gemensamt 3 t. Grammatik, syntaxen till infinitiven. Explikation, Charles XII, 50 sidor. Extemporerad öfversättning af 12 stycken ur Löwenhjelms skriföfningar. De 25 första styckena ur Feilitzens Talspråk, delvis utantill.

Icke-greker och reallinien 1 t. Enbloms Lectures françaises, 35 sidor.

Reallinien 1 t. (höstterminen). *Le gendre de M. Poirier*, 60 sidor.

Hela klassen ett tema hvar 14:de dag (6 på lärorummet) (*Örtenblad*).

Matematik, klass. lin. 3 t. Repetition af proportionsläran och proportionslärans tillämpning på geometrien. Algebra, läran om 1:sta gradens eqvationer med flera obekanta; repetition af 2:dra gradens eqvationer jemte talrika öfningsexempel och problem. Planimetri och konstruktion af enkla analytiska expressioner.

- Icke-greker 1 t. ha dessutom inhemtat läran om logaritmer och öfning i logaritmtabellernas bruk.
- Reallinien 7 t. Geometri, lösning af geometriska öfningssatser. Algebra, planimetri och analytiska expressioners konstruktion jemte repetition af 2:dra gradens eqvationer. Det allmännaste af plana trigonometrien, åtskilliga öfningsexempel och problem inom de genomgångna kurserna.
- Reallinien hvar 14:de dag en skriftlig uppgift af omvexlande geometriskt och algebraiskt innehåll (2 på lärorummet) (*Rådberg* och *Kjellberg*).
- Naturvetenskap*, klass. lin. Fysik 2 t. Hela läroboken af Christie (*Bergin*).
- Reallinien. Zoologi 1 t. Rygggradsdjuren (*v. Hackwitz*).
- Fysik 3 t. Optiken och värmeläran jemte lösning af talrika problem (*Rådberg*).
- Kemi 2 t. Alkalimetallerna samt jern- och zinkgruppens metaller. Laborationer (*Bergin*).
- Historia*, klass. lin. 3 t. Fäderneslandets, från Frihetstiden till Karl XIV Johan; allmän, från lärobokens början till Franska revolutionen.
- Reallinien 3 t. Lika med klass. lin. (*G. Th. Bergman*).
- Geografi*, repetition i sammanhang med undervisningen i historia (*G. Th. Bergman*).
- Filosofisk propedeutik* 1 t. Logik, elementarläran genomgången och repeterad (*Nordvall*).

Sjunde klassens öfra afdelning.

- Kristendom* 2 t. Läroböckerna repeterade (*Nordvall*).
- Modersmålet* 2 t. Läsning af nyare svensk och dansk litteratur. Klass. lin. en uppsats i månaden (2 på lärorummet), reallin. en hvarannan vecka (3 på lärorummet) (*Nordvall*).
- Ämnen: a) för båda linierna: 1. Hvarför gjorde sig Gustaf III slutligen i det närmaste enväldig. 2. Fritt val mellan flera ämnen. 3. Fritt val mellan de för mogenhetspröfningen under hösten 1887 gifna ämnena för uppsatser på modersmålet. 4. Fritt val mellan flera ämnen (skrifning på lärorummet). 5. Olof v. Dalins betydelse för svenska vitterheten.
- b) för klass. lin. särskildt: 1. Striderna mellan Rom och Carthago.
- c) för reallinien särskildt: 1. Venersborg och dess omgifningar. 2. Afrika, dess natur och folk. 3. Om myrorna. 4. "Endast godt om de döda" (ordspråk). 5. Hufvudskilnaden mellan djur och växt.
- Latin* 8 t. Cicero Oratio pro Milone afslutadt med repetition; Livius, repetition af 1:sta delvis och 2:dra boken; Horatius, Od. 2:dra boken jemte repetition af föregående. Under höstterminen extemporalier omvexlande med skriföfningar 1 à 2 timmar i veckan. Romerska antiqviteter. Under vårterminen skriföfningar 2 timmar i veckan. Ett tema hvarje vecka (5 på lärorummet) (*Swedborg*).
- Grekiska* 6 t. Grammatik, repetition af formlära och syntax. Skrifning på lärorummet. Explikation, Anabasis, 4:de boken, repetition af böckerna 1-3; Odysséen, 3:dje och 6:te böckerna med fullständig repetition (*Ljung*).
- Engelska*, klass. lin. valfritt 1 t. Grammatiken till slut. Explikation, Sturzen-Beckers läsebok I, 50 sidor.
- Icke-greker 2 t. (gemensamt med R. 7: 1). Grammatik, formläran och syntaxen repeterade. Explikation, The Alhambra, 90 sidor. Skriföfningar på lärorummet samt utanläsning.

Reallinien 3 t. Grammatik, formläran och syntaxen (efter Calwagen) repeterade. Explikation, A Christmas Carol. Crump's Engelska samtal, 16 dialoger, delvis utantill. Extemporerad öfversättning af styckena 11--40 i 3:dje afdeln. af Calwagens öfversättningsöfningar. Ett hemtema hvar 3:dje vecka (*Örtenblad*).

Franska, klass. lin. 3 t. Grammatik, syntaxen till slut; formläran och syntaxen repeterade. Explikation, Enbloms Lectures françaises, 35 sidor; Bataille de dames, 2 akter. Extemporerad öfversättning af valda stycken ur Löwenhjelm's skrifsöfningar. Feilitzens Talspråk, styckena 45--65, delvis utantill.

Icke-greker och reallinien 1 t. Enbloms ordförråd, det viktigaste af kap. I--VIII. Skriföfningar på lärorummet.

Reallinien 5 t. (deraf 1 gemens. med lat.-lin., 1 med icke-greker). Grammatik, extemporerad öfversättning och utantillläsning = latinlinien. Explikation, Enbloms Lectures françaises, 40 sidor; Bataille de dames, fullständigt.

Hela klassen ett tema hvar 14:de dag (5 på lärorummet) (*Örtenblad*).

Matematik, klass. lin. 3 t. Geometri, lika med nedra afdelningen jemte repetition af Euklides 4 första böcker. Algebra, repetition af hela den genomgångna kursen, företrädesvis genom exempel och problem. Icke-greker 1 t. Lösning af exponentialeqvationer, läran om logaritmer och öfning i logaritmtabellernas bruk. Reallinien 7 t. Repetition af hela den genomgångna kursen, äfven omfattande rymdgeometri och analytisk geometri. Talrika öfningsexempel och problem inom alla de genomgångna kurserna.

En och annan gång ha lärjungarne fått försöka att på egen hand å lärorummet lösa matematiska uppgifter. Reallinien hvar 14:de dag en skriftlig uppgift af omväxlande geometriskt och algebraiskt innehåll (4 på lärorummet) (*Rådberg*).

Naturvetenskap, klass. lin. Fysik 2 t. Repetition af akustik, optik, magnetism, elektricitet och värmelära (*Bergin*).

Reallinien: Zoologi 1 t. Ryggradsdjuren (*v. Hackwitz*).

Fysik 3 t. Repetition af den genomgångna kursen företrädesvis medelst problem (*Rådberg*).

Kemi 2 t. Repetition af hela läroboken. Laborationsöfningar (*Bergin*).

Historia, klass. lin. 3 t. Fäderneslandets, repetition från Gustaf I till lärobokens slut; allmän från Franska revolutionen till lärobokens slut samt repetition.

Reallinien 3 t. Lika med klass. lin. (*G. Th. Bergman*).

Geografi. Repetition i sammanhang med undervisningen i historia (*G. Th. Bergman*).

Filosofisk propedeutik 1 t. Logik, hela läroboken med repetition.

Antropologi, det viktigaste genomgången (*Nordwall*).

5. I *Franska* har i kl. R. 7:1 begagnats Le gendre de M:r Poirier af Augier och Sandeau, i 7:2 Bataille de dames af Scribe och Legouvé. I *Engelska* har An unequal Match samt grammatik af Calwagen i R. 7:2 användts.

6. Välskrifning har på lärorummet öfvats 1 timme i veckan med hvardera af de 3 lägsta klasserna. Undervisningen har meddelats efter Påhlmanska metoden af adj. v. Sydow.

Undervisningen i teckning.

Läroböcker och undervisningsmateriel.

Pasch, geometrisk konstruktions- och projektionslära. Pasch, handbok i linearritning, Stuhlmann, lärobok i frihandsteckning häft. 1–3. Stuhlmann, väggtabeller. Wohlien, Sjöström, dito. Klotsar enligt Heimerdings och Stuhlmanns modeller. Stuhlmanns gipser för konturteckning och skuggning. Andra serien af Dresdnergipserna.

Undervisningen.

- Klass 1. Onsdag, lördag kl. 10–11, Stuhlmanns öfningar på rutadt papper, plansch 1–14, 1:sta häftet, samt början af Stuhlmanns väggtaflor.
- Klass 2. Måndag kl. 2–3, Stuhlmanns väggtaflor.
- Klass 3. Lördag kl. 11–12, frihandsteckning efter Stuhlmanns och Sjöströms väggtaflor.
- Klass R. 4. Tisdag, onsdag kl. 5–6 frihandsteckning; fredag kl. 2–3 linearritning. Frihandsteckning efter Sjöströms väggtaflor samt konturteckning efter gipsornament och klotsar. Linearteckningen har omfattat ytmönster och konstruktioner efter Pasch.
- Klass L. 4. (Frivilligt) Fredag kl. 4–5 frihandsteckning i likhet med realafdelningen.
- Klass R. 5. Onsdag, lördag kl. 5–6 frihandsteckning, lördag kl. 11–12 linearteckning. Frihandsteckning efter gipsmodeller och klotsar. Linearteckning, ytmönster samt början af projektionsläran.
- Klass L. 5. (Frivilligt) Fredag kl. 4–5, frihandsteckning i likhet med realafdelningen.
- Klass R. 6: 1. Måndag kl. 11–12 linearteckning; torsdag kl. 11–12 och 5–6 frihandsteckning efter klotsar samt skuggning efter Stuhlmanns gipsmodeller. Linearteckning ungefär lika med R. 5.
- Klass L. 6: 1. Icke-greker, tisdag kl. 1–2, torsdag kl. 11–12 frihandsteckning efter Stuhlmanns och Sjöströms väggtaflor samt konturteckning efter gipsornament och klotsar.
- Klass R. 6: 2. Torsdag kl. 11–12 och 5–6 frihandsteckning ungefär detsamma som R. 6: 1. Måndag kl. 11–12 linearteckning efter Pasch's projektionslära.
- Klass L. 6: 2. Icke-greker, måndag kl. 8–9, tisdag kl. 1–2, klotsteckning, skuggning efter Stuhlmanns gipsmodeller samt 2:dra serien af Dresdnergipserna.
- Klass L. 7: 1. Icke-greker, måndag och torsdag kl. 1–2 frihandsteckning efter klotsar och 2:dra serien af Dresdnergipserna.
- Klass R. 7: 2. Måndag kl. 5–6, tisdag kl. 6–7 frihandsteckning; torsdag kl. 1–2 linearteckning. Frihandsteckning: skuggning efter Stuhlmanns gipsmodeller och 2:dra serien af Dresdnergipserna, figurdelar, klotsgrupper och byster. Linearteckning efter Henriques' perspektivlära.
- Klass L. 7: 2. Icke-greker, tisdag kl. 2–3, fredag kl. 11–12, lika med R. 7: 2.

8. Undervisningen i sång och instrumentalmusik.

Musikens teori och sång.

- Klass 1. Tisdag och fredag $\frac{1}{2}$ 11–11, de musikaliska tecknen, deras betydelse och användning. Öfning i tonträffning samt enstämmig sång. Fredag 5– $\frac{1}{2}$ 6, koralsång tillsammans med klasserna 2 och 3.

Klass 2. Tisdag och fredag 9— $\frac{1}{2}$ 10 lika med klass 1, fredag 5— $\frac{1}{2}$ 6 koralsång.

Klass 3. Tisdag och fredag 12— $\frac{1}{2}$ 1 lika med klass 1, fredag 5— $\frac{1}{2}$ 6 koralsång.

Klass 4—5. Fredag $\frac{1}{2}$ 6—6, öfning i tonträffning samt tvåstämmig sång. Måndag 6—7, körsång tillsammans med klass 6—7.

Klass 6—7. Torsdag 6—7, kör- och quartettsång. Måndag 6—7, körsång tillsammans med klass 4—5. I körsången hafva äfven tillfälligtvis deltagit lärjungar ur klasserna 2 och 3.

Vid undervisningen hafva användts: *Lärobok* i sång för skolan 1:sta kursen af L. Aug. Lundh, *4-stämmiga* sånger för Elementarläroverk, arrangerade af R. R. Roselli, *4-stämmiga* sånger, utgifna af Ivar Hedenblad, m. m.

Instrumentalmusik.

Klass 1—4. Lördag 4—6.

Klass 5. Lördag 4—5.

Klass 6—7. Tisdag 4—6. Violin har spelats af 12 lärjungar, orgel af 7. Hennings violskola, Kaysers etyder, samt särskildt arrangerad musik har vid undervisningen användts.

9. Undervisningen i gymnastik och militäröfningar.

a) Gymnastik och vapenöfningar enligt kongl. cirkuläret den 19 juni 1866.

Gymnastiköfningarna hafva omfattat en half timme dagligen för hvarje afdelning, och har halfva tiden användts till fristående rörelser och marscher samt den återstående tiden till appareljgymnastik. I vapenöfningarna har klass 5 genomgått rekrytskolan af exercisreglementet, klass 6—7: 1 öfvats i florett- och bajonettfäktning på led, med och utan motståndare, 7: 2 i florettfäktning på led, med och utan motståndare.

Tabellarisk uppgift å antalet lärjungar, som på grund af nedanstående orsaker icke deltagit i gymnastiköfningarna:

Termin och åldersgrupp	S j u k d o m a r										Andra orsaker	Summa i öfningarna icke deltagande lärjungar	Hela antalet närvarande lärjungar		
	i syn- o. hörselorganerna	i nervsystemet	i cirkulationssystemet	i andedräftsorganerna	i matsmältningssystemet	i urin- och könsorganerna	i rörelseorganerna	missbildning	bräck	allmän svaghet				andra sjukdomar	
<i>Höstterminen 1887:</i>															
Under 15 år	—	—	2	1	—	—	2	—	5	1	—	11	—	11	102
15 år eller deröfver	—	—	8	—	—	—	2	—	3	—	—	13	11*)	24	91
Summa	—	—	10	1	—	—	4	—	8	1	—	24	11	35	193
<i>Vårterminen 1888:</i>															
Under 15 år	—	—	2	—	—	—	3	—	3	—	—	8	—	8	74
15 år eller deröfver	—	—	11	—	—	—	1	—	4	—	—	16	13*)	29	118
Summa	—	—	13	—	—	—	4	—	7	—	—	24	13	37	192

*) Lärjungar i 7: 2.

Följande antal lärjungar har deltagit endast i fristående gymnastik:

Höstterminen:

Lärjungar under 15 år	2
D:o 15 år eller deröfver	3
	Summa 5

Vårterminen:

Lärjungar under 15 år	3
D:o 15 år eller deröfver	4
	Summa 7

Vid gymnastiköfningarne hafva lärjungarne varit fördelade på tre afdelningar med följande antal i hvarje:

Höstterminen 1887:

1:sta hufvudafdelningen klass 1-3	57 lärjungar.
2:dra " " 3-5	52 "
3:dje " " 6-7:1	49 "
	Summa 158 lärjungar.

Vårterminen 1888:

1:sta hufvudafdelningen	55 lärjungar.
2:dra "	52 "
3:dje "	48 "
	Summa 155 lärjungar.

Lärjungarne i 7:de klassens öfra afdelning hafva varit befriade från gymnastiköfningarne, men öfvats i fäktning 2:ne timmar i veckan.

Öfningstiderna hafva varit följande:

Gymnastik:

1:sta hufvudafdelningen, alla läsdagar	12,20-1.
2:dra " d:o	10,20-11.
3:dje " d:o	9-9,35.

Vapenöfningar:

Klass 5 måndag	5-6.
Klass 6 onsdag, lördag	5-6.
Klass 7 tisdag, torsdag	5-6.

b) Militärofningar enligt kongl. cirkuläret den 23 mars 1870.

Vårterminen 1887:

Öfningarne hafva pågått 3 veckor eller från och med den 4 till och med den 25 maj. De hafva ledts af undertecknad i egenskap af ordinarie gymnastiklärare vid läroverket. Till exercis hafva användts från och med den 4 till och med den 7 maj 5, under hvardera af de två följande veckorna 6, samt under sista veckan 3 timmar. Någon skjutning vare sig med salongs- eller remingtongevär har ej ifrågakommit, enär redan under förra terminen tillräckligt antal skott skjutits. Lärjungarne i 7:2, hvilka icke deltagit i militärofningarne, hafva haft 2:ne timmars bajonett- och florettfäktning i veckan.

I öfningarne hafva deltagit 44 lärjungar, alla i klass 6—7:1. Ur klass 7:2 hafva 19 lärjungar i fäktning deltagit.

Under den tid militäröfningarne pågått har tjenstgöringen för gymnastikläraren såsom sådan minskats med 5 timmar i veckan. Af exercisreglementet har 1:sta delen genomgåts.

Venersborg den 25 maj 1887.

Tell Varodell.
Gymnastiklärare.

Höstterminen 1887.

Öfningarne hafva pågått under 6 veckor eller från och med den 1 september till och med den 12 oktober.

De hafva ledts af undertecknad i egenskap af ordinarie gymnastiklärare.

Till exercis hafva användts från och med den 1:sta till och med den 3:dje september 4, under hvardera af de fem följande veckorna 6, samt under sista veckan 3 timmar, och till målskjutning 20 timmar för 6:1, 18 för 6:2, 14 för 7:1 och 14 för 7:2, hvaraf användts under första veckan 10, andra 23, tredje 13, fjerde 11, femte 5, sjette 3 och sjunde 1 timmar.

Under terminen har dessutom en fem timmars fältmarsch i förening med bevakningstjenst och manöver företagits.

I öfningarne hafva deltagit 47 lärjungar ur nedre 7:de samt 6:te klasserna och har hvar och en under målskjutningen med salongsgevär skjutit 100 skott. Dessutom hafva 9 lärjungar ur öfre 7:de klassen haft, under tiden militäröfningarne pågått, 2 timmars salubhuggning i veckan, samt skjutit hvardera 50 skott med infanterigevär.

Under den tid militäröfningarne pågått har tjenstgöringen för gymnastikläraren såsom sådan minskats med fem timmar i veckan.

Af exercisreglementet har 1:sta delen genomgåts såväl i sluten som spridd ordning. Till följd af det ringa antalet lärjungar, hvilka deltagit i öfningarne, har 2:dra delen af exercisreglementet endast i sluten ordning kunnat genomgå och hafva de olika afdelningarne medels streck varit markerade.

Under ogynsam väderlek, då exercis pågått i gymnastikhuset, har föredrag i bevakningstjenst och gevärsinstruktion samtidigt pågått.

Militäröfningarne inspekterades den 3 oktober af majoren vid Kongl. Vestgöta-Dals regemente C. Hüttling då uppvisning egde rum.

Venersborg den 13 oktober 1887.

Tell Varodell.
Gymnastiklärare.

Undervisningen i slöjd har fortgått under läsåret, ehuru antalet lärjungar, som deri deltagit, varit ringa.

B. Lärarne.

10. Lärarnes tjensteåligganden under höstterminen hafva för hvarje vecka varit följande:

Rektor *G. Th. Bergman*: Svenska 1 t. L. 7:1; Historia 1 t. R. 6:1, 1 t. R. 6:1 och R. 6:2 tills., 1 t. 6:1, 1 t. R. 6:2, 2 t. L. 6:2, 1 t. 6:2, 3 t. 7:1, 3 t. 7:2 = 14 tim. Svenska skripta i L. 7:1.

Lektor *K. F. Rådberg*: Matematik 2 t. R. 7:1, 1 t. R. 7:1 och R. 7:2 tills., 3 t. L. 7:1, 6 t. R. 7:2, 4 t. L. 7:2; Fysik 3 t. R. 7:1, 3 t. R. 7:2 = 22 tim. Matematiska skripta i 7.

Lektor *J. Swedborg*: Latin 5 t. 6:2, 7 t. 7:1, 8 t. 7:2 = 20 t. Latinska skripta i 7:1 och 7:2. Klassföreståndare i L. 6:2.

- Lektor *J. Nordwall*: Kristendom 2 t. 6: 1, 2 t. 6: 2, 2 t. 7: 1, 2 t. 7: 2; Svenska 2 t. 5, 1 t. 6: 1, 1 t. 6: 2, 1 t. R. 7: 1 och R. 7: 2, tills., 1 t. 7: 1, 1 t. 7: 2, 1 t. L. 7: 2; Filosofi 1 t. 7: 1, 1 t. 7: 2. = 18 tim. Svenska skripta i R. 7: 1, 7: 2. Klassföreståndare i 7: 2.
- Lektor *O. Örtenblad*: Franska 3 t. 7: 1, 2 t. R. 7: 1, 1 t. 7: 2, 4 t. R. 7: 2, 2 t. L. 7: 2; Engelska 3 t. R. 7: 1, 2 t. L. 7: 1 (icke gr.), 3 t. R. 7: 2, 1 t. L. 7: 2 (valfritt) = 21 tim. Franska skripta i 7. Klassföreståndare i 7: 1.
- v. Lektor *J. F. Ljung*: Latin 3 t. 6: 2, 1 t. 7: 1; Grekiska 7 t. 6: 2, 5 t. 7: 1, 5 t. 7: 2, 1 t. 7: 1 och 7: 2 tills. = 22 tim. Latinska skripta i 6: 2, 7: 1.
- Adjunkt *A. J. C. Piscator*: Alla undervisningsämnen i första klassen; Tyska 1 t. 4. = 25 tim. Tyska skripta i 4. Klassföreståndare i 1.
- Adjunkt *A. J. C. Lindblad*: Svenska 6 t. 3; Tyska 7 t. 3, 3 t. 4, 2 t. 5, 2 t. R. 6: 1, 1 t. L. 6: 1, 2 t. R. 6: 2, 1 t. L. 6: 2. = 24 tim. Tyska skripta i R. 6: 1 och R. 6: 2. Klassföreståndare i 3.
- Adjunkt *A. Ericsson*: Latin 8 t. 4, 8 t. 5, 8 t. 6: 1. = 24 tim. Latinska skripta i 6: 1.
- Adjunkt *K. F. Kjellberg*: Matematik 7 t. R. 6: 1, 3 t. L. 6: 1, 7 t. R. 6: 2, 3 t. L. 6: 2, 4 t. R. 7: 1, Icke-greker 1 t. 7: 1. = 25 tim. Matematiska skripta i R. 6: 1 och R. 6: 2. Klassföreståndare i R. 6: 1.
- Adjunkt *G. O. D. von Hackwitz*: Svenska 1 t. R. 5; Engelska 4 t. L. 6: 1 (icke-gr.) 4 t. L. 6: 2 (d:o); Naturalhistoria 2 t. 2, 2 t. 3, 2 t. 4, 2 t. 5, 1 t. 6: 1, 1 t. 6: 2, 1 t. R. 7: 1, 1 t. R. 7: 2; Historia och Geografi 4 t. 5. = 25 tim. Svenska skripta i R. 5.
- Adjunkt *P. G. Bergin*: Engelska 3 t. R. 6: 1, 3 t. R. 6: 2; 1 t. L. 7: 1 (valfr.); Fysik 3 t. R. 6: 1, 3 t. R. 6: 2, 2 t. L. 7: 1, 2 t. L. 7: 2; Kemi 2 t. R. 6: 1, 2 t. R. 6: 2, 2 t. R. 7: 1, 2 t. R. 7: 2. = 25 tim. Engelska skripta i R. 6: 1 och R. 6: 2. Klassföreståndare i R. 6: 2.
- Adjunkt *A. G. Bergman*: Tyska 1 t. 5; Engelska 7 t. R. 4, 7 t. R. 5; Franska 3 t. 5, 4 t. 6: 1, 4 t. 6: 2 = 26 tim. Tyska skripta i 5. Klassföreståndare i L. 6: 1.
- Adjunkt *K. A. von Sydow*: Svenska 1 t. 6: 2; Matematik 5 t. 2, 5 t. 3, 5 t. 4, 5 t. 5; Fysik 1 t. L. 6: 1, 1 t. L. 6: 2; Välskrifning 1 t. 1, 1 t. 2, 1 t. 3. = 26 tim. Svenska skripta i 6: 2. Klassföreståndare i 5.
- v. Adjunkt *D. Högbom*: Svenska 6 t. 2, 1 t. R. 6: 1, Tyska 7 t. 2; Historia och Geografi 5 t. 2, 5 t. 4, 2 t. L. 6: 1. = 26 tim. Svenska skripta i 6: 1. Klassföreståndare i 2.
- v. Adjunkt *G. Sandahl*: Kristendom 3 t. 2, 3 t. 3, 2 t. 4, 2 t. 5; Svenska 4 t. 4, 1 t. L. 5; Grekiska 7 t. 6: 1; Historia och Geografi 5 t. 3. = 27 tim. Svenska skripta i L. 5. Klassföreståndare i 4.
- Läraren i teckning fru *H. Henning* 20 timmar.
- v. Läraren i sång och musik adjunkt *C. Piscator* med biträde af lektor *O. Örtenblad* och fanjunkaren *O. Bouteselle*: 6 tim. i musikens teori och sång, 4 tim. instrumentalmusik. = 10 tim.
- Läraren i gymnastik och vapenöfningar löjtnant *T. Varodell*: 9 tim. i gymnastik, 5 tim. i vapenöfningar. = 14 tim.

11. Tjänstledige:

- Adjunkten *S. Tengblad* under läsåret för sjukdom.
 Adjunkten *A. Sahlén* „ d:o „ d:o.

Läraren i sång och musik, C. G. Sandberg för sjukdom från höstterminens början till den 6 september, då han afled.

Lektorn J. Swedborg från den 5 april till vårterminens slut för sjukdom.

Lektorn J. Nordwall från den 30 april till vårterminens slut för sjukdom.

12. Förordnade:

Fil. lic. J. F. Ljung till v. lektor under läsåret.

Fil. kand. D. Högbom till vikarie för adjunkten Tengblad under läsåret.

Fil. kand. G. Sandahl till vikarie för adjunkten Sahlén under läsåret.

Adjunkt C. Piscator, med biträde af lektor Örtenblad och fanjunkaren O. Bouteselle, till vik. lärare i sång under läsåret.

Fil. licentiaten J. E. Nordwall till vikarie för lektor Swedborg under hans sjukdom.

v. Pastorn G. Särner till vikarie för lektor Nordwall under hans sjukdom.

14. Den 1 maj 1888 var lärarebefattningen i sång och musik samt den sedan flera år otillsatta lektorsbefattningen lediga.

C. Lärjungarne.

15. De närvarande lärjungarnes antal.

Höstterminen 1887:

Klass	Gemensamma linien	Reallinien	Latinlinien		Summa
			utan	med	
			grekiska		
1	17	—	—	—	17
2	22	—	—	—	22
3	27	—	—	—	27
4	—	17	17	—	34
5	—	10	15	—	25
6: 1	—	11	8	3	22
6: 2	—	5	10	5	20
7: 1	—	1	7	7	15
7: 2	—	2	7	2	11
Summa	66	46	64	17	193

Frånvarande: 1 lärjunge i 1, 1 i 3, 1 i L. 5, 1 i L. 6: 2, 1 i R. 7: 1.

Vårterminen 1888:

Klass	Gemensamma linien	Reallinien	Latinlinien		Summa
			utan	med	
			grekiska		
1	16	—	—	—	16
2	22	—	—	—	22
3	27	—	—	—	27
4	—	16	18	—	34
5	—	9	15	—	24
6: 1	—	12	7	2	21
6: 2	—	6	10	6	22
7: 1	—	—	7	6	13
7: 2	—	2	7	4	13
Summa	65	45	64	18	192

Frånvarande: 1 lärjunge i 3.

18. Under höstterminen har af sjunde latinklassens lärjungar, hvilka läst grekiska, följande antal begagnat sig af undervisningen i

- a) både engelska och hebreiska —
 b) engelska, men icke hebreiska 7: 1: 6, 7: 2: 1 7.

19. Antal i teckning, i musik samt i gymnastik och militäröfningar undervisade lärjungar höstterminen 1887:

Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar	Teckning			Musik		Gymnastik och militäröfningar	
		Lärjungar, som deltagit			Lärjungar, som undervisats i		Lärjungar, som deltagit i	
		i obligatorisk teckning	teckning och dejenste i obligatorisk	i frivillig teckning endast i frivillig	musikkens teori och sång	instru-mental-musik	gymnastik och vapenöfningar	utsträckt militäröfningar
1	17	17	—	—	17	4	15	—
2	22	22	2	—	22	2	18	—
3	27	27	4	—	27	3	26	—
R. 4	17	17	3	—	5	4	14	—
L. 4	17	—	—	6	7	2	16	—
R. 5	10	10	—	—	4	—	7	—
L. 5	15	—	—	1	3	3	13	—
R. 6: 1	11	11	—	—	4	—	11	10
L. 6: 1	11 { B 8 A 3	8	—	—	3	1	10	10
R. 6: 2	5	5	—	—	2	1	5	5
L. 6: 2	15 { B 10 A 5	10	—	—	5	2	12	12
R. 7: 1	1	1	—	—	1	—	—	—
L. 7: 1	14 { B 7 A 7	7	—	—	10	1	11	10
R. 7: 2	2	2	—	—	2	—	1	1
L. 7: 2	9 { B 7 A 2	7	—	—	2	—	8	8
Gemensamma linien	66	66	6	—	66	9	59	—
Reallinien	46	46	3	—	18	5	38	16
Latinlinien	81 { L. 4-5 32 B 6-7 32 A 6-7 17	32	—	7	30	9	70	40
Summa	193	144	9	7	114	23	167	56

20. Förhållandet med hemlexor samt den tid öfverläsningen af dessa upptagit är följande:

I klass	1 hemlexor dagligen öfverhufvud	2, öfverläsningstid	1 1/3 tim.
"	2	"	" 3, " 1 1/2 "
"	3	"	" 3, " 1 3/4 "
"	R. 4	"	" 3, " 2 1/4 "
"	L. 4	"	" 3, " 2 3/4 "
"	R. 5	"	" 4, " 3 1/2 "
"	L. 5	"	" 4, " 3 1/2 "
"	R. 6: 1	"	" 4, " 3 3/4 "
"	L. 6: 1	"	" 4 à 5 " 4 1/2 "
"	R. 6: 2	"	" 4, " 3 3/4 "
"	L. 6: 2	"	" 4 à 5 " 4 1/2 "
"	R. 7: 1	"	" 4, " 4 3/4 "
"	L. 7: 1	"	" 4, " 4 3/4 "
"	R. 7: 2	"	" 4, " 4 "
"	L. 7: 2	"	" 4, " 4 "

I ofvanstående arbetstimmar är den tid, som åtgår till utarbetande af hemskrifta, icke upptagen. Härtill torde i hvarje vecka åtgå 1 tim. för klass 4, 2 tim. för klass 5 samt 4 tim. för klass. 6, 7.

21. Angående lärjungarnes helsotillstånd m. m. har skolans läkare afgifvit följande uppgifter:

Tabellarisk uppgift öfver lärjungarnes kroppsbyggnad och allmänna helsotillstånd samt öfver antalet närsynta vårterminen 1887:

Klass	Antal lärjungar	Medelålder	Kroppsbyggnad			Allmänt helsotillstånd		Lidande af bleksot och blodbrist	Ofte besvärade af hufvudvärk	Ofte besvärade af näsblod	Andra åkommor, som kunna anses bero af skolans inflytelse	Närsynthetsgrad		Summa närsynta	Procent närsynta
			God	Medelmåttig	Svag	Gott	Mindre godt					Under 3 D.	Öfver 6 D. 3-6 D.		
7	33	18 ²⁴ / ₃₃	30	2	1	28	5	—	—	3					
6	42	18 ⁷ / ₄₂	37	5	—	37	5	—	1	1					
5	22	16 ¹¹ / ₂₂	20	2	—	19	3	1	2	—					
4	31	15 ³ / ₃₁	27	4	—	26	5	1	5	1					
3	29	13 ²⁶ / ₂₉	29	—	—	29	—	1	—	—					
2	26	12 ²⁴ / ₂₆	24	2	—	25	1	—	1	—					
1	20	11 ⁵ / ₂₀	17	3	—	17	3	1	1	—					
Summa	203		184	18	1	181	22	6	10	5					

Tabellarisk uppgift å antalet sjuke och sjukdomar bland lärjungarne
vid Venersborgs läroverk vårterminen 1887.

Sjuka personer	Å r s t i d										Summa		Anmärkning
	Januari		Februari		Mars		April		Maj		Insjukt.	Döde	
	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde			
Under 15 år	1	—	9	—	14	—	13	—	8	—	45	—	
15 år eller derutöfver	3	—	8	—	15	—	5	—	7	—	38	—	
Summa	4	—	17	—	29	—	18	—	15	—	83	—	
<i>Sjukdomar:</i>													
Messling	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Frossa	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Bleksot	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	
Ögonsjukdom	—	—	1	—	3	—	—	—	1	—	5	—	
Öronsjukdom	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	—	
Organiskt hjertfel	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	—	
Lungkatarr	2	—	5	—	6	—	1	—	2	—	16	—	
Halsfluss	1	—	4	—	5	—	8	—	7	—	25	—	
Febril gastricism	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	3	—	
Akut magkatarr	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	
Kron. magkatarr	—	—	1	—	5	—	—	—	—	—	6	—	
Diarrhé	1	—	3	—	5	—	2	—	4	—	15	—	
Rheumatism	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	
Ledvrickning	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	
Ros	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	
Summa	4	—	17	—	29	—	18	—	15	—	83	—	

Tabellarisk uppgift öfver lärjungarnes kroppsbyggnad och allmänna helsotillstånd
samt öfver antalet närstyta höstterminen 1887.

Klass	Antal lärjungar	Medelålder	Kroppsbyggnad			Allmänt helsotillstånd		Lidande af bleksot och blodbrist	Ofra besvärade af hufvudvärk	Ofra besvärade af näsblod	Andra åkommor, som kunna anses bero af skolans inflytelse	Närstythetsgrad		Summa närstyta	Procent närstyta
			God	Medelmåttig	Svag	Gott	Mindre gott					Under 3 D.	Öfver 6 D.		
7	26	18 ²⁰ / ₂₆	22	4	—	21	5	—	1	1	—	5	3	—	8
6	42	15 ⁴¹ / ₄₂	39	3	—	36	6	—	—	1	—	7	2	—	9
5	25	15 ⁷ / ₂₅	22	3	—	20	5	—	4	1	—	1	—	—	1
4	33	14 ⁵ / ₃₃	31	2	—	31	2	—	—	—	—	5	—	—	5
3	28	13 ¹ / ₂₈	28	—	—	25	3	—	2	—	—	4	—	—	4
2	22	11 ⁵ / ₂₂	18	4	—	17	5	1	1	1	—	—	1	—	1
1	17	11 ⁹ / ₁₇	16	1	—	15	2	—	—	—	—	2	—	—	2
Summa	193		176	17	—	165	28	1	8	4	—	24	6	—	30

Tabellarisk uppgift å antalet sjuke och sjukdomar bland lärjungarne
vid Venersborgs läroverk höstterminen 1887.

Sjuka personer	Å r s t i d										Summa		Anmärkning
	Augusti		September		Oktober		November		December		Insjukt.	Döde	
	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde			
Under 15 år	—	—	6	—	12	—	13	—	7	—	38	—	
15 år eller derutöfver	—	—	7	—	5	—	17	—	9	—	38	—	
Summa	—	—	13	—	17	—	30	—	16	—	76	—	
<i>Sjukdomar :</i>													
Vattenkoppor	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	
Skarlakansfeber	—	—	—	—	3	—	1	—	1	—	5	—	
Bleksot	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	
Hjernskakning	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Ögonsjukdom	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	—	
Körtelinflammation	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	
Lungkatarr	—	—	—	—	1	—	7	—	1	—	9	—	
Öronsjukdom	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	
Halsfluss	—	—	6	—	10	—	13	—	5	—	34	—	
Akut magkatarr	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	3	—	
Kron. magkatarr	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2	—	
Diarrhé	—	—	—	—	1	—	6	—	4	—	11	—	
Ledgångsinflammation	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	
Ledvrickning	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Benröta	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	
Summa	—	—	13	—	17	—	30	—	16	—	76	—	

22. a) Antal inom läroverket flyttade lärjungar kalenderåret 1887:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar vid vårterminens slut före flyttningen	Vårterminen 1887:							Höstterminen 1887:						
		Lärjungar, som vid vårterminens slut flyttats till afdelningen							Lärjungar, som vid höstterminens början flyttats till afdelningen						
		efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer							efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer						
		0	1	2	3	4	5 eller flere	från annan linie	0	1	2	3	4	5 eller flere	från annan linie
1	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	26	—	2	12	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
3	30	—	1	15	1	4	—	—	—	—	4	—	—	—	—
R. 4	15	—	—	5	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	1
L. 4	14	—	—	10	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—
R. 5	11	—	—	3	—	4	—	—	—	—	2	—	—	—	—
L. 5	11	—	1	10	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
R. 6: 1	6	—	—	7	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
L. „ B	13	—	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ A	6	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
R. 6: 2	2	—	—	3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
L. „ B	7	—	—	9	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
„ „ A	8	—	—	3	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
R. 7: 1	4	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
L. „ B	7	—	—	3	—	1	—	—	—	—	3	—	—	—	—
„ „ A	1	—	—	5	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
R. 7: 2	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
L. „ B	16	—	—	3	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—
„ „ A	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Gemensamma linien . . .	75	—	3	27	1	4	—	—	—	—	5	—	—	—	—
Reallinien	40	—	—	20	—	4	—	—	—	—	9	—	—	—	1
Latinlinien	85	—	2	49	—	1	—	—	—	—	18	—	—	—	—
Summa	200	—	5	96	1	9	—	—	—	—	32	—	—	—	1

a) Lärjungarnes omsättning vårterminen 1887:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar i afdelningen den 1 februari					Lärjungar, afgångne från läroverket i afdelningen			
	Ovar i afdel- ningen från före- gående termin	Flyttade till afdel- ningen på grund af beslut		Inskrifne i läro- verket under terminen	S u m m a	från terminens början till och med 31 januari	från och med 1 februari till ter- minens slut	under nästföl- jande mellan- termin	S u m m a
		slut	vid före- gående termins slut						
1	18	—	—	2	20	—	1	—	1
2	25	—	—	1	26	—	—	1	1
3	30	—	—	—	30	—	—	7	7
R. 4	16	—	—	—	16	—	1	2	3
L. 4	13	—	—	1	14	—	—	—	—
R. 5	11	—	—	—	11	—	—	2	2
L. 5	10	—	1	—	11	—	—	1	1
R. 6: 1	5	—	—	1	6	—	—	2	2
L. „ B	13	—	—	—	13	—	—	3	3
„ „ A	6	—	—	—	6	—	—	—	—
R. 6: 2	2	—	—	—	2	—	—	1	1
L. „ B	7	—	—	—	7	—	—	—	—
„ „ A	8	—	—	—	8	—	—	—	—
R. 7: 1	4	—	—	—	4	—	—	1	1
L. „ B	7	—	—	—	7	—	—	—	—
„ „ A	1	—	—	1	2	—	1	—	1
R. 7: 2	2	—	—	—	2	—	2	—	2
L. „ B	15	—	1	—	16	—	15	1	16
„ „ A	2	—	—	—	2	—	2	—	2
Gemensamma linien .	73	—	—	3	76	—	1	8	9
Reallinien	40	—	—	1	41	—	3	8	11
Latinlinien	82	—	2	2	86	—	18	5	23
Summa	195	—	2	6	203	—	22	21	43

Frånvarande: Klass L. 4 1 lärjunge.

b) Lärjungarnes omsättning höstterminen 1887:

1 Afdelningar och linier	2 Närvarande lärjungar i afdelningen den 15 september					7 Lärjungar afgångne från läroverket i afdelningen			
	3 Qvar i afdel- ningen från före- gående termin	4 Flyttade till afdel- ningen på grund af beslut		5 Inskrivne i läro- verket under terminen	6 Summa	8 från och med 15 sept. till ter- minens slut	9 under nästföl- jande mellan- termin	10 Summa	
		3 vid före- gående termins slut	4 vid höst- termi- nens början						7 från terminens början till och med 14 sept.
1	3	—	—	14	17	—	—	1	1
2	1	14	1	6	22	—	—	1	1
3	2	19	4	2	27	—	—	2	2
R. 4	6	4	3	4	17	—	—	1	1
L. „	2	10	4	1	17	—	—	—	—
R. 5	1	6	2	1	10	—	—	1	1
L. „	2	11	1	1	15	—	—	1	1
R. 6: 1	1	6	2	2	11	—	—	—	—
L. „ B	1	5	—	2	8	—	—	—	—
„ „ A	1	2	—	—	3	—	—	1	1
R. 6: 2	—	2	1	2	5	—	—	—	—
L. „ B	—	8	1	1	10	—	—	—	—
„ „ A	—	3	2	—	5	—	—	—	—
R. 7: 1	—	1	—	—	1	—	—	2	2
L. „ B	—	4	3	—	7	—	—	—	—
„ „ A	—	5	2	—	7	—	—	—	—
R. 7: 2	—	1	1	—	2	—	—	—	—
L. „ B	—	3	4	—	7	—	—	—	—
„ „ A	—	—	1	1	2	—	—	—	—
Gemensamma linien .	6	33	5	22	66	—	—	4	4
Reallinien	8	20	9	9	46	—	—	4	4
Latinlinien	6	51	18	6	81	—	—	2	2
Summa	20	104	32	37	193	—	—	10	10

Frånvarande: Klass 1 1 lärjunge.
 „ „ 3 1 „
 „ „ L. 5 1 „
 „ „ L. 6: 2 1 „
 „ „ R. 7: 1 1 „

Summa 5 lärjungar.

Obs. Bland de i R. 4, kol. 2, upptagne lärjungar är en, som föregående termin såsom frånvarande tillhörde L. 4, men vid höstterminens början öfvergick till R. 4.

23. Af de under läsåret inskrifne hafva förut bevistat läroverk, nämligen senast allmänt läroverk	18
endast undervisats i hemmen	25
	Summa 43

24. Under vårterminen 1887 aflade följande lärjungar, tillhörande läroverkets öfre 7:de klass, afgångsexamen:

Realister: K. G. Taube.

K. H. Johansson.

Icke-greker: A. F. Ström.

G. Falk.

K. H. Nilsson.

F. A. Nycander.

B. Falk.

E. V. Plate.

R. P. St Cyr.

A. M. Koch.

K. U. Arvidsson.

K. E. D. Svensson.

O. Åberg.

B. A. Dahlgren.

R. Dymling.

B. K. A. Danelius.

Greker: L. M. Engström.

K. Freudenthal.

25. I öfrigt hafva under år 1887 följande lärjungar afgått från läroverket:

Vårterminen:

Klass	1.	H. O. F. Enbom.
„	R. 4.	O. A. v. Sneidern.
„	L. 7: 1.	B. J. Kaldén, enskilda studier.
„	L. 7: 2.	A. Olsson.

Sommarferierna:

Klass	2.	S. H. Y. Danelius, annat läroverk.
„	3.	K. O. Gedda, A. G. V. Hall, A. F. Berg, A. R. E. Nilsson, O. E. Botén, †K. A. Clase, H. F. Örtendahl.
„	R. 4.	K. A. V. Erasme, E. Wærnbaum.
„	R. 5.	C. G. Carlson, boktryckeri, G. M. H. Hegardt.
„	L. 5.	S. A. Nilsson.
„	R. 6: 1.	K. V. Vingé, K. O. Pettersson.
„	L. 6: 1.	A. B. Dahlgren, V. Karlin, apotek, N. E. Nordwall, handel.
„	R. 6: 2.	J. H. Klarén.
„	R. 7: 1.	G. H. Lydell, enskilda studier.
„	L. 7: 2.	K. O. Friberg, död.

Höstterminen och påföljande ferier:

Klass	1.	O. E. Holmgren.
"	2.	V. V. Blom.
"	3.	T. H. Ryrberg, K. R. Börjeson, annat läroverk.
"	R. 4.	J. P. G. Holmgren.
"	R. 5.	J. A. Blom.
"	L. 5.	J. Falk.
"	L. 6: 1.	J. E. Nyström.
"	R. 7: 1.	E. Taube, J. H. Hammar, båda till enskilda studier.

26. Under sist förflutna kalenderår hafva till lärjungarne utdelats såsom:

Stipendier.....	kronor 464,00
Premier.....	„ 273,25
	<u>Summa kronor 737,25</u>

27. Uppgift angående antalen under läsåret befriade från terminsafgifterna:

Befriade från afgift till:	Höstterm. Vårterm.	
	endast biblioteks- och materielkassan	—
„ byggnadsfonden	22	31
„ båda ofvannämnda kassor.....	48	39
ej befriade från någondera afgiften	123	123
Summa närvarande lärjungar	193	193

Till ljus- och vedkassan har hvarje lärjunge under läsårets båda terminer betalt 6 kronor.

D. Boksamlingar och undervisningsmateriel.

28. Gåfvor sedan förra redogörelsens utgifvande:

Af Vetenskapsakademien: Bihang Bd 10: 1—2, 11: 1—2, 12: 1—4. Öfversigt årg. 42—43.

Meteorologiska iakttagelser Bd 23—24.

Af Ecklesiastik-Departementet: Svenskt diplomarium Bd 2 h. 6. Meddelanden från riksarkivet XI. Svenska riksdagsakter af Hildebrand och Alin I. Kongl. Tekn. högskolans program 1887—1888. Handlingar rörande finska folkskoleväsendet. Olai Magni stora karta 9 blad. Hällristningar från Bohuslän af Balzer h. X—XV.

Af Svenska Akademien: Medalj öfver F. M. Franzén.

Af lektor Rådberg: Medalj öfver landshöfdingen, grefve E. Sparre.

Af apotekare A. Viberg i Vestervik: Musci frondosi exsicc. ed. Sellén.

Af fabrikör A. Carlberg: En nötkråka.

Af fröken B. Appelberg: En gammal utsydd plånbok; 3:ne bref från T. Thorild till räntmästare Stål.

Af stud. A. R. E. Nilsson: En snösparf.

Af J. A. Larsson i Löfnäs: En ormvråk.

E. Läroverksbyggnader och inredningsmateriel.

29. Gymnastikhuset har utvändigt oljemålats.

30.

F. Ekonomiska förhållanden.

31. Uppgifter om nedan nämnda till läroverket, hörande kassors ställning kalenderåret 1887:

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behålln. vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behållning vid årets slut	Summa
Byggnadsfonden.....	—	1247,75	5460,28	6708,03	5632,06	1075,97	—	6708,03
Ljus- och vedkassan.....	49,31	2512,10	—	2561,41	—	2554,53	6,88	2561,41
Bibliot.- och materielkassan	4377,60	1789,59	—	6167,19	—	1767,16	4400,03	6167,19
Premie- och fattigkassan...	50,99	247,50	—	298,49	—	273,25	25,24	298,49
Summa	4477,90	5796,94	5460,28	15735,12	5632,06	5670,91	4432,15	15735,12

32. Under sistförflutna kalenderår har åtgått för underhåll och tillökning af boksamlingen 96,40, af den öfriga undervisningsmaterielen 488,53 samt af inredningsmaterielen 215,14 kronor.

Af Salmeniska donationens medel har under året inköpts böcker för 30,50.

G. Examina och terminsafslutning.

33. Den 27 och 28 maj förlidet år förrättades med 18 läroverkets lärjungar samt 4 privatister muntlig afgangsexamen i närvaro af herrar professoren och riddaren fil. dokt. K. A. V. Holmgren, adjunkten fil. doktorn P. A. Geijer, ammanuensen och riddaren fil. doktorn O. Montelius såsom censorer. Alla de examinerade förklarades mogne.

Till den skriftliga afgangsexamen under innevarande termin hafva 13 läroverkets lärjungar eller hela klassen 7:2 anmält sig, af hvilka alla blifvit godkända.

34. Den 20 sistlidne december hölls terminsexamen med läroverkets 5 lägre klasser. Offentlig uppvisning under vårterminen i gymnastik och vapenöfningar egde rum den 28 april. Arsexamen kommer att hållas den 4 och 5 juni och hafva följande herrar inbjudits att såsom vittnen öfvervara densamma: landshöfdingen och riddaren W. Lothigius, kammarherren och riddaren C. E. C. Kuylenstjerna, landskamreraren och riddaren J. M. Ryding, borgmästaren och riddaren G. Sandberg, kyrkoherden C. P. Hellgren, kyrkoherden J. Blomqvist, stadsläkaren och riddaren doktor K. Bylund, bankdirektören och riddaren fil. dokt. L. J. Versander. Första dagen examineras i undervisningsämnen kl. 9—12, 5—6. Kl. 12 hålles examen i sång och musik, kl. 5—6 förevisas lärjungarnes arbeten i teckning. Andra dagen examineras kl. 1/2 9—11. Kl. 11 1/4 kommer flyttning att afkunnas och ungdomen att hemförlovas, hvarefter premier och stipendier utdelas.

35. Till öfvervarande af förestående examen och terminsafslutning inbjuder jag vördsam samt lärjungarnes föräldrar och målsmän samt alla den allmänna undervisningens vänner.

36. Nästa termin börjar den 25 nästkommande augusti kl. 12 på dagen.

Venersborg i maj 1888.

G. TH. BERGMAN.

Allmänna femklassiga läroverket i Borås.

A. Undervisningen.

1. Höstterminen började den 25 augusti och afslöts den 21 december. Egentliga undervisningen tog sin början den 27 augusti och afslöts den 19 december. Under terminen hafva lärjungarne 2:ne gånger haft frihet från undervisningen, nämligen den 24 september hela dagen och den 25 november från kl. 11—2.

Vårterminen började den 21 januari och afslutas den 1 juni. Egentliga undervisningen tog sin början den 23 januari och kommer att sluta den 29 maj. Frihet från undervisningen har meddelats lärjungarne 2:ne gånger, nämligen den 25 febr. hela dagen och den 1 maj kl. 11—2.

2. Gemensam bön med bibelläsning och psalmsång har förrättats hvarje dag kl. 6,45—7 f. m.; efter sista lärotimmens slut har i hvarje klass förrättats en kort bön.

Undervisningen har med afseende på tiden varit på följande sätt fördelad:

a) i läsämnen och teckning: kl. 7—9, 11—2, samt måndag och torsdag 4—5.

b) i sång och musik: kl. 4—5 alla dagar.

c) i gymnastik och vapenöfningar: kl. 9—9,30 hvarje dag samt onsdagar kl. 5—6 e. m.

3. Antal lärotimmar i veckan för läseämnena under höstterminen 1887:

Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar under höstterminen	T i m m a r				Summa
		Skilda	Gemensamma för			
			lärjungar från afdelningar å samma linie	lärjungar från afdelningar å olika linier		
1	22	—	24	—	24	
2	18	—	28	—	28	
3	13	—	28	—	28	
R. 4	5	5	2 ¹⁾	22	29	
L. 4	4	6	2 ²⁾	(22)	8	
R. 5	2	5	(2)	22	27	
L. 5	2	6	(2)	(22)	6	
Summa	66	22	84	44	150	

¹⁾ Gemensamt med R. 5.

²⁾ Gemensamt med L. 5.

4.

a) Läro- och läseböcker.

Kristendom: Katekes (1—5); Hübner, biblisk historia (1—3); Brodén, Bibelhandbok (5); We-lander, Bibeikänedom (4); Cornelius, Lärobok i kyrkohistoria (5).

Modersmålet: Sundén, Svensk språklära (1—5); Läsebok för folkskolan (1—3); Läsebok af Sundén och Modin (3—5); Runeberg, Fänrik Ståls sägner (3); Tegnér, Fritiofs saga (4); Runeberg, Elgskyttarne m. m. (5).

- Latin*: Grammatik af Törneblad och Lindroth; Boëthius, Elementarbok (4); Cornelius ed. Törneblad (5); Ovidius ed. Cawallin (5).
- Tyska*: Mathesius, Elementarbok (1—3); Calwagen, Grammatik (1—5) och öfningar i tyskt talspråk (3—5); Hauffs Märchen (3—5); Schillers Wilhelm Tell ed. Hellstén (5).
- Engelska*: Mathesius, Grammatik och elementarbok; Olde, Uttalslära (4); W. Irvings Columbus (5).
- Franska*: Ploetz, Elementarbok ed. Elmqvist (5).
- Matematik*: Zweigbergk, Räknebok (1—5); Bergius, Geometri (2); Euklides (3—5); Wiemer, Algebra (4—5).
- Naturlära*: Lyttkens Naturlära (1—5); Areschoug, Naturlära (1—5); Wijkander, Om naturföreteelserna (4—5); Holmström, Geologi (5).
- Historia och Geografi*: Odhner, Fäderneslandets historia (1—3, 5); Pallin, Allmän historia (4—5); Roth, Geografi (1—5).

b) Lärokurser.

Första klassen.

- Kristendom*, 3 timmar: Katekes, första hufvudstycket; Biblisk Historia, Gamla Testamentet; Bibelläsning samt valda psalmverser (*Segerstedt*).
- Modersmålet*, 5 timmar: Det viktigaste af formläran; Öfning att med egna ord återgifva upplästa stycken; öfning i välläsning, satsbildning och rättstafning (*Segerstedt*).
- Tyska*, 6 timmar: Styckena 1—36 i Mathesii elementarbok samt skriftlig öfversättning af motsvarande svenska stycken jemte dithörande formlära (*Segerstedt*).
- Matematik*, 4 timmar: Aritmetik, de fyra räknesätten i hela tal jemte decimalräkning; tillämpning på sorter; hufvudräkning (*Segerstedt*).
- Naturlära*, 2 timmar: Zoologi, första afdelningen af Lyttkens lärobok; Botanik, första afdelningen af Areschougs lärobok; undersökning af lefvande växter (*Segerstedt*).
- Historia och Geografi*, 4 timmar: Historia, 2 timmar: Fäderneslandets historia till nyare tiden; Geografi, 2 timmar: Det allmännaste om verdensdelarne; de skandinaviska ländernas samt Finlands fysiska och politiska geografi (*Nyberg*).

Ändra klassen.

- Kristendom*, 3 timmar: Katekes, andra hufvudstycket; Biblisk historia, Nya testamentet; bibel- och psalmläsning (*Olson, Lindvall*).
- Modersmålet*, 6 timmar: Det viktigaste af formläran; öfning att med egna ord återgifva innehållet af lästa stycken samt särskilja satsdelarne; rättskrifnings- och interpunktionsöfningar (*Thorin*).
- Tyska*, 7 timmar: Styckena 34—66 af 1:sta och 1—10 af 2:dra afdelningen af Mathesii elementarbok jemte motsvarande formlära; skriftlig öfversättning af de svenska styckena 34—66 (*Newman, Olson, h. t. Lindvall v. t.*)
- Matematik*, 5 timmar: Aritmetik, 3 timmar: De fyra räknesätten i bråk med tillämpning på sorter; hufvudräkning. Geometri, 2 timmar: Åskådningslära (*Thorin*).
- Naturlära*, 2 timmar: Zoologi, Andra afdelningen samt ryggradsdjuren till kräldjuren efter Lyttkens lärobok; Botanik, första och andra afdelningen af Areschougs lärobok; exkursioner samt examinering af växter (*Olson h. t., Lindvall v. t.*)

Historia och Geografi, 5 timmar: Historia, 2 timmar: Fäderneslandets historia från och med Gustaf Vasa till och med Karl XII; Geografi, 3 timmar: Europas fysiska och politiska geografi fortsatt och avslutad (*Nyberg*).

Tredje klassen.

Kristendom, 3 timmar: Katekes, tredje, fjerde och femte hufvudstyckena; Bibliska historien repeterad; bibel- och psalmläsning (*Vennergren*).

Modersmålet, 6 timmar: Det viktigaste af satsläran jemte repetition af formläran; läsning och förklaring af valda stycken i bunden och obunden form jemte öfning att muntligen återgifva innehållet; interpunktions- och rättskrifningsöfningar jemte smärre uppsatser på lärorummet (*Vennergren*).

Tyska, 7 timmar: Andra afdelningen af Mathesii elementarbok från 11:te stycket, 45 stycken af Calwagens öfningar i tyskt talspråk samt Hauffs Kalif Storch och die Geschichte von dem Gespensterschiff. Det viktigaste af syntaxen jemte repetition af formläran; Skriföfningar på lärorummet 1 timme i veckan (*Neuman*).

Matematik, 5 timmar: Aritmetik, 3 timmar: Enkel och sammansatt regula de tri, intresse- och bolagsräkning; Geometri, 2 timmar: Första boken af Euklides (*Thorin*).

Naturlära, 2 timmar: Zoologi, Lyttkens mindre lärobok; Botanik, repetition af Areschougs lärobok; exkursioner samt examinering af växter (*Olson* h. t., *Lindvall* v. t.)

Historia och Geografi, 5 timmar: Historia 3 timmar: Fäderneslandets historia avslutad och repeterad; de allmännaste grunddragen af de främmande världsdelarernas fysiska och politiska geografi (*Nyberg*).

Fjerde klassen.

Kristendom, 2 timmar: Öfversigt af böckernas i gamla Testamentet innehåll och historia; Katekisation öfver de 3 första hufvudstyckena; bibelläsning (*Vennergren*).

Modersmålet, 4 timmar: Repetition af form- och satsläran; läsning af valda stycken i läseboken samt af Tegnér's Frithiofs saga; rättskrifningsöfningar; en uppsats hvarannan vecka (*Segerstedt*).

Latin, 8 timmar: Boethii elementarbok; det viktigaste af formläran; vokabelläsning, extemporalier och skriföfningar på lärorummet (*Olson*).

Tyska, 4 timmar: Hauff, Die Errettung Fatmes, der kleine Muck, der falsche Prinz, der Zwerg Nase samt styckena 35—66 af Calwagens öfningar i tyskt talspråk; Syntax och formlära fullständigare genomgångna; ett hemtema hvarannan vecka (*Neuman*).

Engelska, 7 timmar: elementarboken; formläran; skriföfningar på lärorummet (*Vennergren*).

Matematik, 5 timmar: Algebra, 2 timmar: Läran om hela tal och bråk samt första gradens eqvationer med en obekant; Geometri, 2 timmar: andra och tredje boken i Euklides jemte repetition af första; Aritmetik, 1 timme: Aritmetiska öfningar (*Thorin*).

Naturlära, 2 timmar: Zoologi, Lyttkens mindre lärobok avslutad och repeterad; Botanik, Areschougs lärobok; exkursioner och examinering af växter; Kemien samt af Fysiken efter Wijkanders lärobok (*Olson* h. t., *Lindvall* v. t.)

Historia och Geografi, 5 timmar: Historia, 3 timmar: Gamla och medeltidens allmänna historia; Geografi, 2 timmar: Repetition af Europas fysiska och politiska geografi (*Nyberg*).

Femte klassen.

Kristendom, 2 timmar: Öfversigt af böckernas i Nya Testamentet innehåll och historia; katekisation öfver fjärde och femte hufvudstyckena; bibelläsning; 1:sta perioden af kyrkohistorien (*Vennergren*).

Modersmålet, 3 timmar: Repetition af form- och satsläran; läsning af valda prosaiska och poetiska stycken; rättskrifningsöfningar; öfningar i disposition af lättare ämnen; en uppsats hvarannan vecka (*Segerstedt*).

Latin, 8 timmar: Cornelius: Miltiades, Themistocles, Chabrias, Timotheus, Epaminondas, Hannibal, extemporalier och skriföfningar; Grammatik: repetition af formläran samt det viktigaste af syntaxen (*Olson* h. t.; *Lindvall* v. t.)

• *Tyska*, 3 timmar: Repetition af formlära och syntax; 2 akter af Wilhelm Tell; öfningar i tyskt talspråk styckena 64—100; extemporalier; Hauff: 60 sidor; ett hemtema hvarannan vecka (*Neuman*).

Engelska, 7 timmar: Repetition af formläran; det viktigaste af syntaxen; 12 kapitel af Irvings Columbus; extemporalier och skriföfningar på lärorummet (*Vennergren*).

Franska, 3 timmar: Uttalslära och det viktigaste af formläran; 75 lektioner i Ploetz' elementarbok; vokabelläsning (*Nyberg*).

Matematik, 5 timmar: Algebra, 2 timmar: Repetition af förra årets kurs; första gradens eqvationer med flera obekanta; problemer; Geometri, 2 timmar: tredje och fjärde boken af Euklides; Aritmetik, 1 timme; Aritmetiska öfningar (*Thorin*).

Naturlära, 2 timmar: Lyttkens Zoologi; Areschougs botanik; exkursioner och examinering af växter; Fysik, kemi och astronomi efter Wijkander; Geologi, efter Holmström (*Olson*).

Historia och Geografi, 4 t.: Historia 3 t.: Nyare tidens jemte repet. af gamla och medeltidens allmänna historia; repet. af fäderneslandets samt grunddragen af Norges och Danmarks historia; Geografi 1 t.: repet. af geografin (*Nyberg*).

5. Under läsåret hafva införts: Bibelns kändedom af Welander (4).

6. I **välskrifning** har undervisning meddelats 2 timmar i första, 1 timme i andra och 1 timme i tredje klassen.

7. I **teckning**, hvarvid den s. k. Stuhlmansska metoden blifvit följd, hafva följande kurser blifvit genomgångna:

Förste klassen: Fredag kl. 11: Från början af Stuhlmans kurs på rutadt papper samt hälften af väggplanscher.

Andre klassen: Torsdag kl. 1: Alla Stuhlmans och Wohliens väggplanscher samt några af den förres konturgipser.

Tredje klassen: Torsdag kl. 12: Stuhlmans och Wohliens väggplanscher samt några af den förres konturgipser.

Fjärde realklassen: Måndag och Torsdag kl. 4—5, Torsdag kl. 12: Fortsättning och avslutning af de Wohlienska väggplanscher; konturgipser och några af Heimerdings klotsar.

Femte realklassen: Måndag och Torsdag kl. 4—5, Fredag kl. 11: Konturgipser och större delen af Heimerdings rätligna klotsar.

8. Undervisning i sång och instrumentalmusik.

Förste klassen: Musklärans allmänna grunder: öfningar i tonträffning samt enstämningig sång af koraler och lättare melodier.

Andre klassen: Läran om tonarter, tonträffning och lättare melodier.

Tredje klassen: Lika med andre.

Fjerde och femte klasserna: Öfningar dels stämvis, dels gemensamt i trestämningig sång. Dessutom har undervisning i koralspelning meddelats $\frac{1}{2}$ timme i veckan.

Öfningstider hafva varit:

Måndag kl. 4–5 med 1:sta kl.; Tisdag 4–5 med 1:sta stämm.

Onsdag 4–5 med 2:dra och 3:dje stämm.; Torsdag 4–5 med 2:dre kl.

Fredag 4–5 med 3:dje kl. samt Lördag 4–4,30 koralsång; 4,30–5 orgelspelning.

9. Undervisning i gymnastik och vapenöfningar enligt Kongl. cirkuläret den 19 Juni 1866.

Tabellarisk uppgift å antalet lärjungar, som på grund af nedan stående orsaker icke deltagit i gymnastiköfningarne:

Termin och åldersgrupp	S j u k d o m a r				Summa	Hela antalet närvarande lärjungar
	i cirkulationsorganerna	bräck	rörelseorganerna	urinorganerna		
<i>Höstterminen 1887:</i>						
Under 15 år	—	2	—	1	3	63
15 år eller derutöfver.....	—	—	1	—	1	3
Summa	—	2	1	1	4	66
<i>Vårterminen 1888:</i>						
Under 15 år	—	2	—	1	3	63
15 år eller derutöfver.....	—	—	1	—	1	3
Summa	—	2	1	1	4	66

Gymnastiköfningarne hafva egt rum hvarje dag mellan kl. 9 och 9,30. Så långt tiden medgifvit har ett pedagogiskt program för hvarje vecka genomgått. Lärjungarne hafva varit indelade i 5 afdelningar med hvar sin afdelningschef och 11 à 12 elever i hvarje afdelning. Dock har gymnastik på afdelningar försiggått endast under häfhvarfven.

Timman mellan 5–6 hvarje Onsdag har användts till gymnastik dels för hela skolan dels som instruktionstimma för afdelningscheferna. Under höstterminen försiggingo en del öfningar under bar himmel.

Rörelseprogram har hemtats hufvudsakligen ur C. U. Liedbecks Dagöfningar för Stockholms stads folkskolor.

Undervisning i slöjd, 2 timmar i veckan, har under höstterminen lemnats åt 22 lärjungar, under vårterminen åt 24, det högsta antal slöjdlokalen kan rymma. Till denna undervisnings befrämjande har södra Elfsborgs läns slöjdförening bidragit med 35 kronor under år 1887. Om något bidrag under innevarande år kan erhållas är ännu obekant.

B. Lärarne.

10. Lärarnes tjensteåligganden under läsåret hafva för hvarje vecka varit följande:

Rektor *C. J. Neuman* i tyska: 3 t. i L. 5 och R. 5 gemensamt; 4 t. i R. 4 och L. 4 gemensamt; 7 t. i 3; 6 t. i 2. Rättat tyska skripta i 5:te och 4:de kl. = 20 t.

- Kollega *S. P. Vennergren* i kristendom: 2 t. i 5; 2 t. i R. 4 och L. 4 gemensamt; 3 t. i 3; i modersmålet: 6 t. i 3; i engelska: 12 t. i R. 5 och R. 4. = 25 t.
- Kollega *A. Thorin* i matematik: 5 t. i 5; 5 t. i R. 4 och L. 4 gemensamt; 5 t. i 3; 5 t. i 2; i modersmålet: 6 t. i 2. = 26 t.
- Kollega *J. A. Nyberg* i historia och geografi: 4 t. i 5; 5 t. i R. 4 och L. 4 gemensamt; 5 t. i 3; 5 t. i 2; 4 t. i 1; i franska: 3 t. i 5. = 26 t.
- Kollega *K. Olson* i kristendom: 3 t. i 2; i latin: 12 t. i L. 5 och L. 4; i tyska: 1 t. i 2; i naturlära: 2 t. i 5; 2 t. i 4; 2 t. i 3; 2 t. 2; i välskrifning; 1 t. i 2. = 27 t.
- v. Kollega *V. Segerstedt* i modersmålet: 3 t. i 5; 4 t. i R. 4 och L. 4 gemensamt; 5 t. i 1; i kristendom: 3 t. 1; i tyska: 6 t. i 1; i matematik: 4 t. i 1; i naturlära: 2 t. i 1; rättat svenska skripta i 5 och 4. = 27 t.
- Gymnastikläraren kapten *F. R. Zachrisson* har undervisat i gymnastik 3 t., i vapenöfningar 1 t. = 4 t.
- Ritläraren *C. A. Leverin* har undervisat i välskrifning 3 t., i teckning 5 t. = 8 t.
- Musikläraren *J. F. Ström* har undervisat i musikens teori och sång 5½ t., i instrumental-musik ½ t. = 6 t.

11. Tjenstledige.

Kollega *L. A. W. Schoug* under hela läsåret för sjukdom.

Gymnastikläraren kapten *F. Zachrisson* från den 1 Oktober 1887 till läsårets slut.

12. Förordnade.

Fil. kand. *V. Segerstedt* till v. kollega i st. f. kollega *Schoug* under läsåret.

Fil. kand. *Lindvall* till v. kollega i ledighet efter d:r *Olson* under vårterminen.

Löjtnant *C. Ehrengranat* till v. gymnastiklärare från 1 Okt. 1887 till läsårets slut.

13. Vid slutet af höstterminen 1887 utnämndes kollegan doktor *C. Olson* till kollega vid Lidköpings allm. läroverk. D:r *O.*, som 7 år tjenstgjort härstädes, har såväl genom sina läraregåfvor som sin pligtrogenhet vid läroverket utöfvat en gagnande verksamhet och saknas uppriktigt af både kamrater och lärjungar.

14. Den 1:ste Maj 1888 var en kollegabefattning ledig.

C. Lärjungarne

15.

Lärjungarnes antal höstterminen 1887:

Klass	Gemensamma linien närvarande	Reallinien närvarande	Latinlinien närvarande	Summa
1	22	—	—	22
2	18	—	—	18
3	13	—	—	13
4	—	5	4	9
5	—	2	2	4
Summa	53	7	6	66

Lärjungarnes antal vårterminen 1888:

Klass	Gemensamma linien närvarande	Reallinien närvarande	Latinlinien närvarande	Summa
1	26	—	—	26
2	18	—	—	18
3	13	—	—	13
4	—	5	4	9
5	—	2	1	3
Summa	57	7	5	69

19. Tabellarisk öfversigt för höstterminen öfver lärjungarnes deltagande i teckning, musik samt gymnastik och militäröfningar:

Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar	Teckning			Musik		Gymnastik och militäröfningar	
		Lärjungar, som deltagit			Lärjungar, som undervisats i		Lärjungar, som deltagit i	
		i obligatorisk teckning	teckning och dejenante i obligatorisk	i frivillig teckning endast i frivillig	musikkens teori och sång	instrumetal-musik	gymnastik och vapenöfningar	utsträckt militäröfningar
1	22	22	—	—	19	1	19	—
2	18	18	—	—	18	1	17	—
3	13	13	—	—	11	1	13	—
R. 4	5	5	—	—	2	—	5	—
L. 4	4	—	—	—	3	—	4	—
R. 5	2	2	—	—	1	—	1	—
L. 5	2	—	—	—	2	—	1	—
Gemensamma linien . .	53	53	—	—	48	3	49	—
Reallinien	7	7	—	—	3	—	6	—
Latinlinien	6	—	—	—	5	—	5	—
Summa	65	60	—	—	56	3	60	—

20. Beträffande hemlexor samt den tid öfverläsningen af dessa upptagit är förhållandet följande:

I klass	1 dagligen öfverhufvud	2 hemlexor, öfverläsningstid	1 timme.
„ 2	„	3, „	2 „
„ 3	„	3 à 4, „	2 ¹ / ₂ „
„ R. 4	„	4, „	2 ¹ / ₂ à 3 „
„ L. 4	„	4, „	„ „ „
„ R. 5	„	4, „	3 „
„ L. 5	„	4, „	3 à 3 ¹ / ₂ „

För utarbetande af hemskrifpta åtgå hvarje vecka för 4:de klassen 2 t., för 5:te 2¹/₂ à 3.

21. Beträffande lärjungarnes helsotillstånd och kropps-konstitution har läroverkets läkare Doktor C. Andréen lemnat följande uppgifter: Helsotillståndet har under 1887 varit ovanligt godt. Endast några fall af påssjuka och ett svårare af magkatarr.

Tabellariska uppgifter öfver lärjungarnes kroppsbyggnad och allmänna helsotillstånd:

	Klass	Antal lärjungar	Medelålder	Kroppsbyggnad			Allmänt helsotillstånd		Lidande af bleksot och blodbrist	Ofta besvärade af hufvudvärk	Ofta besvärade af nishlod	Andra åkommor, som kunna anses bero af skolans inflytelse
				God	Medelmätig	Svag	Godt	Mindre godt				
a) vårterminen 1887:	5	10	14,8	9	1	—	9	1	—	—	—	—
	4	7	14,3	7	—	—	7	—	—	—	—	
	3	13	14,0	10	3	—	13	—	—	—	—	
	2	15	13,2	12	3	—	15	—	1	—	—	
	1	22	11,3	15	7	—	20	2	—	—	—	
Summa		67		53	14	—	64	3	1	—	—	
b) höstterminen 1887:	5	4	14,0	4	—	—	4	—	—	—	—	
	4	9	13,5	6	3	—	9	—	—	—	—	
	3	13	13,0	11	2	—	11	2	—	—	—	
	2	18	12,6	12	6	—	18	—	—	—	—	
	1	22	10,6	15	7	—	22	—	—	—	—	
Summa		66		48	18	—	64	2	—	—	—	

22. a) Tabellarisk öfversigt för hvardera terminen under nästförflutna kalenderår öfver antalet inom läroverket flyttade lärjungar:

Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar vid vårterminens slut före flyttningen	Vårterminen 1887:							Höstterminen 1887:						
		Lärjungar, som vid vårterminens slut flyttats till afdelningen							Lärjungar, som vid höstterminens början flyttats till afdelningen						
		efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer						från annan linie	efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer						från annan linie
		0	1	2	3	4	5		0	1	2	3	4	5	
1	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	15	-	-	8	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	13	-	-	7	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-
R. 4	5	-	-	3	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-
L. „	2	-	-	4	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
R. 5	7	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
L. „	3	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Gemensamma linien . . .	50	-	-	15	-	1	-	-	-	9	-	-	-	-	-
Reallinien	12	-	-	4	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Latinlinien	5	-	-	5	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Summa	67	-	-	24	-	1	-	-	-	13	-	-	-	-	-

b) Tabellarisk öfversigt öfver lärjungarnes omsättning vårterminen 1887:

Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar i afdelningen den 1 februari					Lärjungar, afgångne från läroverket i afdelningen			
	Öfvar i afdelningen från föregående termin	Flyttade till afdelningen på grund af beslut		Inskrifne i läroverket under terminen	Summa	från terminens början till och med 31 januari	från och med 1 februari till terminens slut	under nästföljande mellan-termin	Summa
		vid föregående terminens slut	vid vårterminens början						
1	21	-	-	1	22	-	-	-	-
2	15	-	-	-	15	-	-	1	1
3	13	-	-	-	13	-	-	3	3
R. 4	5	-	-	-	5	-	-	3	3
L. „	2	-	-	-	2	-	-	-	-
R. 5	7	-	-	-	7	-	-	7	7
L. „	3	-	-	-	3	-	-	3	3
Gemensamma linien .	49	-	-	1	50	-	-	4	4
Reallinien	12	-	-	-	12	-	-	10	10
Latinlinien	5	-	-	-	5	-	-	3	3
Summa	66	-	-	1	67	-	-	17	17

b) Tabellarisk öfversigt öfver lärjungarnes omsättning höstterminen 1887:

Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar i afdelningen den 15 september					Lärjungar afgångne från läroverket i afdelningen			
	Övar i afdel- ningen från före- gående termin	Flyttade till afdel- ningen på grund af beslut		Inskrifne i läro- verket under terminen	Summa	från terminens början till och med 14 sept.	från och med 15 sept. till ter- minens slut	under nästföl- jande mellan- termin	Summa
		vid före- gående termins slut	början						
1	8	—	—	14	22	—	—	—	—
2	1	8	6	3	18	—	—	2	2
3	1	7	5	—	13	—	—	—	—
R. 4	—	2	3	—	5	—	—	—	—
L. „	—	4	—	—	4	—	—	—	—
R. 5	—	1	1	—	2	—	—	—	—
L. „	—	1	1	—	2	—	—	1	1
Gemensamma linien	10	15	11	17	53	—	—	2	2
Reallinien	—	3	4	—	8	—	—	—	—
Latinlinien	—	5	1	—	5	—	—	1	1
Summa	10	23	16	17	66	—	—	3	3

23. Af de under läsåret inskifne hafva förut bevilstat läroverk, nämligen senast:

folkskola	10
enskildt läroverk	3
endast undervisats i hemmen	9

Summa 22

25. Från läroverkets särskilda klasser hafva under kalenderåret 1887 följande lärjungar afgått:

vårterminen och derpå följande mellantermin:

från kl. L. 5: L. v. Zweigbergk	} efter godkänd afgangsexamen till högre läroverk.
S. Hoffman	
V. Renström	
kl. R. 5: O. Cardell	
C. Bolin	
A. Stålberg	
J. Jonsson	
D. Olander till handel.	
E. Rydin till teknisk skola.	
A. Hallin till d:o.	
kl. R. 4: E. Christiernin till teknisk skola.	
G. Wallgren till landtbruk.	
K. Harpen till teknisk skola.	
kl. 3: K. Lidén utan uppgifven afsigt.	
V. Vennersten till enskild undervisning.	
G. Björklund till landtbruk.	
kl. 2: K. Vallin till handtverk.	

Höstterminen och följande mellantermin:

från kl. L. 5: K. Björkstедt utan uppgifven afsigt.
 kl. 2: F. Björklund till landtbruk.
 K. Bergendahl utan uppgifven afsigt.

26. Under sist förflutna kalenderår hafva till lärjungarne utdelats såsom:

Stipendier	kronor	60,00
Premier	„	58,00
Understöd	„	18,00
	Summa kronor	136,00

27. Uppgift angående antalen befriade från terminsafgifterna m. m.:

	Höstterm.	Vårterm.
Befriade från afgift till:		
endast biblioteks- och materielkassan	—	—
„ byggnadsfonden	9	12
båda ofvannämnda kassor.....	13	13
ej befriade från någondera afgiften	44	44
Summa närvarande lärjungar	66	69

Afgiften till ljus- och vedkassan har utgjort 2 kronor under hvardera terminen och erlades af samtliga lärjungarne.

D. Boksamling och undervisningsmateriel.

28. Nyblom, Italien; Lilljeborgs fauna; Nielsen, Norge; Linnström, Svenskt boklexicon; Svenska biblioteket m. fl. hafva inköpts; hvarjemte såsom gåfvor erhållits: Bohuslänska hållristningar h. X—XII, statistiska uppgifter om undervisningsväsendet P. 80—1, 81—2; Borås stads donationer.

För lärjungebiblioteket har utom flera läroböcker inköpts Hellwald, Jordan och dess folk, Hofberg, Genom Sveriges bygder, Otto, Bilder ur lifvet i Sydafrika m. fl. ungdomsböcker.

Den zoologiska samlingen har ökats med flere arter större och mindre fåglar.

E. Läroverksbyggnader och inredningsmateriel.

29. Läroverksbyggnaden har under året ej undergått någon förändring. Inredningsmaterielen har ökats med 2:ne större skåp, gardiner i 1:sta, 2:dra och 3:dje klasserna samt ritsalen.

F. Ekonomiska förhållanden.

31. Tabellarisk öfversigt för det sistförflutna kalenderåret öfver ställningen i läroverkets kassor:

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behålln. vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behållning vid årets slut	Summa
Byggnadsfonden.....	5721,00	707,84	—	6428,84	—	48,50	6380,34	6428,84
Ljus- och vedkassan.....	148,16	355,81	—	503,97	—	324,60	178,87	503,47
Bibliot.- och materielkassan	59,10	638,17	—	697,27	—	646,26	51,01	697,27
Premie- och fattigkassan...	273,68	147,73	—	421,41	—	146,00	275,41	421,41

32. Under kalenderåret 1887 hafva följande belopp utgått för underhåll och tillökning af:

- a) allmänna läroverksbiblioteket 137,48
- b) lärjungebiblioteket..... 59,88
- c) den öfriga undervisningsmaterielen 80,40
- d) inredningsmaterielen..... 274,50

G. Examina och terminsafslutning.

34. Examen vid höstterminens slut anställdes den 21 december i närvaro af läroverkets inspektor samt följande herrar, hvilka H. H. Eforus inbjudit såsom vittnen: Kontraktsprosten och ordensledamoten A. J. Enander, borgmästaren och riddaren J. A. Wendt, öfversten och kommandören A. Thorén, landskamreraren och riddaren J. A. Södermark, majoren och riddaren grefve C. Cronhjelm samt häradshöfdingen och riddaren F. W. Åberg.

Årsexamen kommer att hållas i sång och gymnastik den 31 maj kl. 4—6 e. m. samt i läroämnena den 1 juni kl. 9—12 f. m. och hafva utom inspektor följande herrar inbjudits af H. H. Eforus att såsom vittnen öfvervara densamma: Kontraktsprosten och ordensledamoten A. J. Enander, borgmästaren och riddaren J. A. Wendt, öfversten och kommandören A. Thorén, landskamreraren och riddaren J. A. Södermark, majoren och riddaren grefve C. Cronhielm samt häradshöfdingen och riddaren F. W. Åberg.

Efter slutad examen kommer flyttning att afkunnas, stipendier, premier och understödsmedel att utdelas och ungdomen hemförlovas.

35. Till öfvervarande af årsexamen inbjudas vördsamt lärjungarnes föräldrar och målsmän samt alla den offentliga undervisningens gynnare och vänner.

36. Nästa termin börjar fredagen den 24 augusti, då inträdes- och flyttningssökande skola anmäla sig hos rektor kl. 11 f. m. Måndagen den 27 augusti kl. 12 anställes upprop med läroverkets samtliga lärjungar.

Borås i maj 1888.

C. J. NEUMAN.

Allmänna treklassiga läroverket i Alingsås.

A. Undervisningen.

1. Höstterminen började den 26 augusti och avslutades den 19 december. Den egentliga undervisningen tog sin början den 29 augusti och slutade den 17 december.

Vårterminen tog sin början den 18 januari; dess avslutning är af H. H. Eforus utsatt till den 1 juni. Den egentliga undervisningen började den 19 januari och kommer att sluta den 30 maj.

Frihet från undervisningen har meddelats lärjungarne marknadsdagarne den 11 oktober och den 19 april samt den 10 oktober för fönsterinsättning m. m.

2. Efter gemensam morgonbön med bibelläsning och psalmsång kl. 7³/₄ har undervisningen fortgått dagligen kl. 8–11 f. m. och 2–4 e. m., hvarefter arbetet avslutats med gemensam bön och psalmsång.

Öfningarna hafva egt rum på följande tider:

Gymnastik kl. 11–12, ²/₃ timme hvarje dag; välskrifning och teckning måndag och tisdag kl. 3–4; onsdag kl. 2–3; torsdag kl. 2–4; fredag och lördag kl. 3–4; sång och musik måndag, torsdag och fredag kl. 4–5; onsdag kl. 3–4.

3. Under läsåret har undervisningen för hvarje klass mellan lärarne varit fördelad sålunda:

Förste klassen: t. f. rektor 3 t. och t. f. kollega Nattsén 21 t.; andre klassen: t. f. rektor 13 t., kollega S. Högman 17 t.; tredje klassen: t. f. rektor 8 t., kollega S. Högman 13 t., t. f. kollega Nattsén 7 t.

4. a) Läro- och läseböcker.

Kristendom: Bibeln (klass 1–3), Psalmboken (kl. 1–3), Katekesen (kl. 1–3), Norlén och Lundgren, Biblisk historia (kl. 1, 2), Bohm, Biblisk historia (kl. 3).

Modersmålet: Sundén, Språklära (kl. 1–3), Wessman, Rättstafningslära (kl. 1–3), Folkskolans läsebok (kl. 1–3), Ekmark, Svensk läsebok (kl. 1–3).

Tyska språket: Mathesius, Elementarbok (kl. 1–3), Löfgren, Språklära (kl. 2, 3), Löfgren, Läsebok (kl. 3).

Matematik: Siljeström–Berlin, Lärobok i aritmetik (kl. 1–3), Nordlund, Räkneöfningsexempel (kl. 2, 3), Lindman, Euklides fyra första böcker (kl. 3).

Naturlära: Almqvist och Lagerstedt, Lärobok i naturkunnighet (kl. 1–3).

Historia och geografi: Odhner, Fäderneslandets historia för skolans lägre klasser (kl. 1–3), Knös, Berättelser ur fäderneslandets historia (kl. 1–3), Karlson, Geografi (kl. 1), Dahm, Geografi (kl. 2, 3).

b) Lärokurser.

Första klassen.

- Kristendom* 3 t. Katekes: första hufvudstycket. Biblisk historia: gamla testamentet. Bibelläsning och valda psalmverser (*L. Vetterberg*).
- Modersmålet* 5 t. Uppläsning och förklaring af valda stycken ur de begagnade läseböckerna; öfningar i muntlig framställning; rättstafningsöfningar; det enklaste af form- och satsläran i sammanhang med öfningar i tyska språket (*T. Nattsén*).
- Tyska språket* 6 t. 40 stycken i elementarboken med inöfning af satsdelar jämte motsvarande formlära. Skriftliga öfningar å lärorummet (*T. Nattsén*).
- Matematik* 4 t. Aritmetik: de fyra räknesätten i hela tal och sorter jämte någon öfning i användandet af decimaler. Hufvudräkning (*T. Nattsén*).
- Naturlära* 2 t. Menniskroppen. Genomgång af däggdjurstyperna i Almqvist—Lagerstedts lärobok. De viktigaste af växtens organ efter samma läroboks 10 första växttyper. Undersökning af lefvande växter (*T. Nattsén*).
- Historia och geografi* 4 t. Historia 2 t. Fäderneslandets historia till nyare tiden. Geografi 2 t. Skandinaviska halfön och öfversigt af Ost-Europa (*T. Nattsén*).

Andra klassen.

- Kristendom* 3 t. Katekes: andra hufvudstycket. Biblisk historia: nya testamentet. Bibelläsning och valda psalmverser (*L. Vetterberg*).
- Modersmålet* 6 t. Läsning af valda stycken i Ekmarks läsebok samt redogörelse för det lästa. Hufvuddragen af form- och satsläran. Rättskrifningsöfningar 2 timmar hvarje vecka (*S. Högman*).
- Tyska språket* 7 t. Styckena 38—68 i elementarboken jämte motsvarande grammatisk kurs (*L. Vetterberg*). Skriftliga öfningar å lärorummet 2 t. (*S. Högman*).
- Matematik* 5 t. Aritmetik 4 t.: de fyra räknesätten i bråk med tillämpning på sorter. Hufvudräkning. Geometri 1 t.: åskådningslära (*L. Vetterberg*).
- Naturlära* 2 t. Öfversigt af djurrikets hufvudafdelningar samt däggdjur och foglar utförligare. De 16 växttyperna i början af läroboken samt de 6 första klasserna. Undersökning och bestämning af lefvande växter (*S. Högman*).
- Historia och geografi* 5 t. Historia 2 t.: från Gustaf I t. o. m. Fredrik I; Geografi 3 t.: de europeiska staternas geografi till Turkiet (*S. Högman*).

Tredje klassen.

- Kristendom* 3 t. Katekes: tredje, fjerde och femte hufvudstyckena. Biblisk historia: repetition af gamla och nya testamentet. Bibelläsning och valda psalmverser (*L. Vetterberg*).
- Modersmålet* 6 t. Läsning och förklaring af valda stycken i bunden och obunden form; öfning att muntligen återgifva innehållet; smärre skriftliga uppsatser på lärorummet samt rättskrifningsöfningar (*S. Högman*).
- Tyska språket* 7 t. Andra afdelningen af elementarboken samt valda stycken af Löfgrens läsebok. Formläran utförligare genomgången jämte det viktigaste af kasusläran. Extemporalier. Vokabler. Skrifning på lärorummet 2 t. (*T. Nattsén*).

- Matematik* 5 t. Aritmetik 4 t. Bråk, regula de tri, intresse m. m. Hufvudräkning. Geometri 1 t. Euklides: I: 1–10 (*L. Wetterberg*).
- Naturlära* 2 t. Foglarna utförligare genomgångna samt kräddjur, groddjur och fiskar. Öfversigt öfver märkligare växter inom de 24 klasserna. Undersökning af lefvande växter (*S. Högman*).
- Historia och geografi* 5 t. Historia 3 t. Svenska historien afslutad och repeterad. Geografi 2 t: de främmande verldsdelarnes fysiska och politiska geografi samt repetition af de europeiska staterna (*S. Högman*).

5. Ombyte af läroböcker.

I Modersmålet hafva Wessman, Rättstafningslära, samt Ekmark, Svensk läsebok, blifvit införda.

I matematik har Nordlund, Räkneöfningsexempel, användts i kl. 2 och 3.

Historia och geografi: Karlson, geografi, har begagnats i kl. 1 i st. f. Dahm för att sedan successivt införas i de följande klasserna.

6. Undervisningen i välskrifning.

Klass 1, 2 t.: första häftet af L. Malmgren, ny skrifkurs.

Klass 2, 1 t.: andra häftet af ofvannämde skrifkurs.

Klass 3, 1 t.: tredje häftet af nämde skrifkurs.

Denna undervisning har ledts af t. f. lärarinnan i teckning, fröken V. Sjöstedt.

7. Undervisningen i teckning.

Klass 1, 1 t., måndag kl. 3–4: Stuhlmanns första häfte sid. 1–10.

Klass 2, 1 t., torsdag kl. 3–4: öfvergångskursen till teckning å fritt papper samt Stuhlmanns väggtaflo.

Klass 3, 1 t., torsdag kl. 2–3; Stuhlmanns och Sjöströms väggtaflo.

8. Undervisningen i sång och musik.

I sång har hvarje klass undervisats i läran om de musikaliska tecknen och öfvats i tonträffning, omvexlande med en- och tvåstämmiga sånger. Alla klasserna hafva öfvats i koralång gemensamt 1 timme i veckan. Tre lärjungar hafva undervisats i orgelspelning.

9. I gymnastik hafva lärjungarne i likhet med föregående år varit fördelade i 2:ne afdelningar. Öfningarne hafva fortgått en tredjedels timme dagligen med hvarje afdelning och utgjorts dels af fristående gymnastik, dels af marscher, exercis med trägevär och begagnande af de redskap, som förefinnas. Under den blidare årstiden hafva öfningarne stundom företagits i det fria. Dessa öfningar tyckas i allmänhet hafva utöfvat ett välgörande inflytande på lärjungarne, som med intresse och nöje deltagit deri.

Tabellarisk uppgift å antalet lärjungar, som på grund af nedan stående orsaker icke deltagit i gymnastiköfningarne:

Termin och åldersgrupp	S j u k d o m a r				Summa icke deltagande lärjungar	Hela antalet närvarande lärjungar
	i cirkulationsorganerna	bräck	rörelseorganerna	allmän svaghet		
<i>Höstterminen 1887:</i>						
Under 15 år	1	—	—	—	1	51
15 år eller derutöfver.....	—	—	—	—	—	3
Summa	1	—	—	—	1	54
<i>Vårterminen 1888:</i>						
Under 15 år	1	—	—	1	2	43
15 år eller derutöfver.....	—	—	—	—	—	6
Summa	1	—	—	1	2	49

B. Lärarne.

10. Lärarnes tjensteåligganden under höstterminen hafva för hvarje vecka varit följande: T. f. rektor *A. L. Wetterberg*: kristendom 3 t. i klass 1, 3 t. i klass 2, 3 t. i klass 3; tyska 5 t. i klass 2; matematik 5 t. i klass 2, 5 t. i klass 3. Summa 24 timmar.

Kollega *S. Högman*: modersmålet 6 t. i klass 2, 6 t. i klass 3; tyska 2 t. i klass 2; historia och geografi 5 t. i klass 2, 5 t. i klass 3; naturlära 2 t. i klass 2 och 2 t. i klass 3. Summa 28 timmar.

T. f. kollega *A. L. T. Nattsén*: modersmålet 5 t. i klass 1; tyska 6 t. i klass 1, 7 t. i klass 3; matematik 4 t. i klass 1; naturlära 2 t. i klass 1; historia och geografi 4 t. i klass 1. Summa 28 timmar.

T. f. lärarinnan i teckning, fröken *V. Sjöstedt*: 3 t. i teckning, 4 t. i välskrifning. Summa 7 timmar.

Läraren i sång och musik, organisten *E. Ericsson*: 3 t. i musikens teori och sång, 1 t. i orgelspelning. Summa 4 timmar.

Läraren i gymnastik, kollega *S. Högman*: 4 t. i gymnastik.

Dessutom har kollega *S. Högman* rättat svenska skripta i klass 2 och 3 samt tyska skripta i klass 2; t. f. kollega *T. Nattsén* svenska skripta i klass 1 och tyska skripta i klass 1 och 3; undertecknad har hållit bibelförklaring vid de dagliga morgonbönerna.

11. Ingen lärare har under läsåret åtnjutit tjänstledighet.

12. Förordnade.

Undertecknad har fortfarande varit förordnad att som vikarie uppehålla den lediga rektorsbefattningen.

Stud. *A. L. T. Nattsén* har under hela läsåret varit förordnad att som vikarie uppehålla den lediga kollegabefattningen.

Fröken *V. Sjöstedt* har under hela läsåret tjenstgjort som t. f. lärarinna i teckning.

14. Rektorsbefattningen uppehålls tillsvidare på förordnande. Detsamma är förhållandet med en ledig kollegabefattning samt lärarebefattningen i teckning.

C. Lärjungarne.

15. De närvarande lärjungarnes antal läsåret 1887—1888:

Klass	Höstterminen 1887			Vårterminen 1888		
	Gemensam linie		S u m m a	Gemensam linie		S u m m a
	Närvarande	Frånvarande		Närvarande	Frånvarande	
1	18	—	18	16	—	16
2	21	—	21	20	—	20
3	15	—	15	13	—	13
Summa	54	—	54	49	—	49

19. Antal i teckning, i musik samt i gymnastik och militärofningar undervisade lärjungar höstterminen 1887:

Klass	Närvarande lärjungar	Teckning			Musik		Gymnastik och militärofningar	
		Lärjungar, som deltagit			Lärjungar, som undervisats i		Lärjungar, som deltagit i	
		i obligatorisk teckning	teckning och derjante i obligatorisk	i frivillig teckning	enlast i frivillig teckning	musikens teori och sång	instrumental-musik	gymnastik och vapenöfningar
1	18	18	—	—	18	—	18	—
2	21	21	—	—	21	—	21	—
3	15	15	—	—	15	3	14	—
Summa	54	54	—	—	54	3	53	—

20. Hemlexor hafva för hvarje dag i medeltal gifvits i första klassen 2, i andra och tredje 3, och har det dertill fordrade dagliga hemarbetet ansetts upptaga för lärjungar med medelmåttig begåfning i förste klassen 1 timme samt i andre och tredje klassen 1½ timme.

21. Lärjungarnes helstillstånd har under läsåret i allmänhet varit godt.

Regements- och stadsläkaren doktor V. Högselius, som undersökt lärjungarnes kroppsbyggnad och helstillstånd, har häröfver meddelat följande uppgift:

Klass	Antal lärjungar	Medelålder	Kroppsbyggnad			Allmänt helstillstånd		Lidande af bleksot och blodbrist	Ofta besvärade af hufvudvärk	Ofta besvärade af näsblod	Andra åkommor, som kunna anses bero af skolans inflytelse	Närsynthetsgrad			Summa närsynta	Procent närsynta
			Godt	Medelmåttig	Svag	Godt	Mindre godt					Under 3 D.	3—6 D.	Öfver 6 D.		
1	16	11,2	13	2	1	13	3	1	1	—	1*)	—	1	—	1	6
2	20	12	16	3	1	17	3	1	2	—	—	—	—	—	—	—
3	11	13,5	11	—	—	10	1	1	1	—	—	1	—	—	1	9
Summa	47	—	40	5	2	40	7	3	4	—	1	1	1	—	2	—

*) Hade innan han intogs i skolan lidit af chorea. Antagligen genom inflytelse af skolgången har sjukdomen återkommit.

22. a) Tabellarisk öfversigt för hvardera terminen under sistförflutna kalenderår öfver antalet inom läroverket flyttade lärjungar:

Klass	Närvarande lärjungar vid vårterminens slut före flyttningen	Vårterminen 1887:						Höstterminen 1887:								
		Lärjungar, som vid vårterminens slut flyttats till afdelningen						Lärjungar, som vid höstterminens början flyttats till afdelningen								
		efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer						efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer								
		0	1	2	3	4	5	0	1	2	3	4	5			
1	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	13	—	1	10	1	1	—	—	—	5	1	—	—	—	—	—
3	14	—	—	4	—	5	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Summa	51	—	1	14	1	6	—	—	—	5	1	2	—	—	—	—

b) *Tabellarisk öfversigt för hvardera terminen under sist förflutna kalenderår öfver lärjungarnes omsättning:*

Vårterminen 1887:

Klass	Närvarande lärjungar i afdelningen den 1 februari					Lärjungar, afgångne från läroverket i afdelningen			
	Qvar i afdelningen från föregående termin	Flyttade till afdelningen på grund af beslut		Inskrifne i läroverket under terminen	Summa	från terminens början till och med 31 januari	från och med 1 februari till terminens slut	under nästföljande mellan-termin	Summa
		vid föregående termins slut	början						
1	24	—	—	1	25	—	1	—	1
2	13	—	—	—	13	—	1	—	1
3	16	—	—	—	16	—	2	11	13
Summa	53	—	—	1	54	—	4	11	15

Höstterminen 1887:

Klass	Närvarande lärjungar i afdelningen den 15 september					Lärjungar afgångne från läroverket i afdelningen			
	Qvar i afdelningen från föregående termin	Flyttade till afdelningen på grund af beslut		Inskrifne i läroverket under terminen	Summa	från terminens början till och med 14 sept.	från och med 15 sept. till terminens slut	under nästföljande mellan-termin	Summa
		vid föregående termins slut	början						
1	5	—	—	13	18	—	1	1	2
2	1	13	6	1	21	—	—	1	1
3	3	9	2	1	15	—	1	2	3
Summa	9	22	8	15	54	—	2	4	6

23. Af de under läsåret inskrifne lärjungarne hafva förut bevistat läroverk, nämligen senast:

folkskola	6
enskildt läroverk	8
endast undervisats i hemmen	2
Summa	16

25. Under sist förflutna kalenderår hafva följande lärjungar afgått från läroverket:

Vårterminen 1887:

Från tredje klassen:

a) efter aflagd godkänd examen till 4:e klassen af allmänt läroverk:

Arvid Otto Arfvidson till allm. läroverk i Göteborg;
 Axel Herman Berggren " " " " "
 Jakob Herman Jakobsson " " " " "
 Sigfrid Arvid Lenander " " " " "
 Emil Alexius Löfman " " " " Venersborg;
 Johan Edvard Malmgren till näringarna;
 Axel Teodor Olsson till allm. läroverk i Göteborg;
 Emil Alfred Persson till näringarna;
 Axel Wilhelm von Sneidern till allm. läroverk i Göteborg.

b) utan afläggande af examen:

Carl Oskar Andersson till näringarna;
 Axel Wilhelm Carlsson " "
 Karl Herman Hygrell " "
 Linus Georg Karlborg " "

Från andre klassen:

Otto Leopold Börjesson till handtverksrörelse.

Från förste klassen:

Johan Oskar Svensson för utvandring till Amerika.

Höstterminen 1887:

Från tredje klassen:

Sten Engelbrekt Hellström till enskildt läroverk i Stockholm;
 Karl Johan Blomqvist till näringarna;
 Leonard Julius Åkerberg " "

Från andre klassen:

Axel Viktor Sigfrid Sjölander till näringarna.

Från förste klassen:

Fritz Teodor Blomqvist till näringarna;
 Axel Georg Brodén till allm. läroverk i Göteborg.

26. Under sist förflutna kalenderår hafva till lärjungarne utdelats såsom:

Stipendier af Hessleska fonden	kr.	75,00
D:o af Lendahlska fonden.....	"	1,080,00
Premier	"	43,00
		<u>Summa kronor 1,198,00</u>

27. Uppgift angående antalen befriade från terminsafgifterna m. m.:

Befriade från afgift till:	Höstterm.	Vårterm.
	endast biblioteks- och materielkassan	2
„ byggnadsfonden	16	10
„ båda ofvannämnda kassor.....	25	26
ej befriade från någondera afgiften	11	11
Summa närvarande lärjungar	54	49

Afgiften till ljus- och vedkassan har utgjort 1 kr. 50 öre under hvardera terminen och erlagts af samtliga lärjungarne.

D. Boksamling och undervisningsmateriel.

28. Fortsättning af Nordisk familjebok, Ekmark, Svensk läsebok (20 ex.), Thomée, Flora von Deutschland, Buchholz, Die Erdkunde m. m. hafva inköpts för bibliotekets räkning.

Undervisningsmaterielen har ökats genom inköp af ett öga, ett hjärta, en plansch öfver fiskarne m. m., hvarjämte apotekaren H. Enell välvilligt skänkt några gramvigter.

De antiqvariska och naturvetenskapliga samlingarna hafva ökats genom smärre gåfvor.

E. Läroverksbyggnader och inredningsmateriel.

29. Läroverkets lokal har under året ej undergått någon större förändring. Nya golf hafva blifvit inlagda i två af lärorummen, hvarjämte väggarna i dessa målats.

F. Ekonomiska förhållanden.

31. Uppgift om nedannämde till läroverket hörande kassors ställning kalenderåret 1887.

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behålln. vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behållning vid årets slut	Summa
Byggnadsfonden	4306,93	401,14	—	4708,07	—	147,54	4560,53	4708,07
Ljus- och vedkassan	95,05	229,50	—	324,55	—	232,50	92,05	324,55
Bibliot.- och materielkassan	1446,80	370,50	—	1817,30	—	476,93	1340,46	1817,30
Premie- och fattigkassan .	611,80	97,02	—	708,82	—	78,00	630,82	708,82
Summa	6460,67	1098,16	—	7558,83	—	934,97	6623,86	7558,83
Hessleska stipendiifonden	2158,34	86,79	—	2245,13	—	75,00	2170,13	2245,13

32. Under sist förflutna kalenderår hafva följande belopp utgått för underhåll och tillökning af:

a) boksamlingen	kr. 240.
b) den öfriga undervisningsmaterielen	„ 27
c) inredningsmaterielen.....	„ 90

G. Examina och terminsafslutning.

33. I närvaro af läroverkets inspektor hölls den 26 maj 1887 afgångsexamen med 10 lärjungar i tredje klassen, af hvilka 9 förklarades ega erforderliga insigter för inträde i fjärde klassen af allmänt läroverk.

34. Höstterminen afslutades med offentlig examen den 19 december. Vårterminens examen, som blifvit af H. H. Eforus utsatt till fredagen den 1 instundande juni, börjar kl. 10 f. m. och fortgår till kl. 1 e. m., hvarefter flyttning afkunnas, premier utdelas och ungdomen hemförlofvas. Slutöfningarna i sång och gymnastik ega rum föregående dag, torsdagen den 31 maj kl. 6 e. m.

35. Att jämte läroverkets inspektor, majoren och riddaren af Svärdsorden L. L. Löwegren, såsom vittnen öfvervara nu förestående årsexamen hafva af H. H. Eforus inbjudits: borgmästaren J. O. Bergmark, kyrkoherden V. E. Norén, regements- och stadsläkaren, riddaren af Vasaorden P. M. V. Högselius, f. d. rektorn, fil. doktor M. C. Jungmarker, f. d. kollegan, fil. doktor C. O. N. Dahlgren, fabriksiddkaren och riddaren af Vasaorden, Charles Hill, rådmannen C. A. Norinder och f. d. skolföreståndaren Bengt Anderssin. Derjämte inbjudas till denna examen lärjungarnes föräldrar och målsmän samt den offentliga undervisningens gynnare och vänner.

36. Nästa läsår börjar lördagen den 25 nästa augusti.

Alingsås i maj 1888.

A. L. WETTERBERG.

Enklassiga pedagogien i Ulricehamn.

A. Undervisningen.

1. Höstterminen tog sin början den 24 augusti och slutade den 17 december. Den egentliga undervisningen började den 26 augusti och slutade den 15 december.

Vårterminen började den 18 januari och är utsatt att sluta den 1 juni. Den egentliga undervisningen tog sin början den 19 januari och kommer att avslutas den 30 maj.

Frihet från undervisningen har lemnats lärjungarne 1, någon gång 2 timmar i månaden; för öfrigt hafva ej några fridagar förekommit utöfver de i Läroverksstadgan medgifna.

2. Dagliga lärotiden har varit kl. 7—9, 10—12, 1—2 = 30 timmar i veckan. Morgonbönen har upptagit 10—15 minuter af den förste lärotimmen.

3. Läro- och läseböcker.

Kristendom: Katekesen, Hübner-Eklunds bibl. historia, Sv. psalmboken.

Modersmålet: Sundéns språklära, Alanders och Ekmarks historiska läseböcker.

Tyska språket: Mathesius' elementarbok, Flachs språklära.

Matematik: Zweigbergks räknebok, Nordlunds räkneöfningsexempel, Bergius' geometri (den sistnämnda blott i öfre afdelningen).

Naturlära: Lyttkens och Areschougs läroböcker (den senare endast inom öfre afdelningen).

Sv. historia: Odhners lärobok.

Geografi: Roths d:o.

4. Genomgångna lärokurser.

Likasom föregående läsår hafva lärjungarne varit fördelade på tvenne afdelningar, som samtidigt varit tillstädes; och har dervid den ena afdelningen i allmänhet sysselsatts med öfverläsning, medan läraren undervisat den andra.

Nedre afdelningen.

Kristendom. *Katekesen*, $\frac{2}{2}$ timmar i veckan: till andra artikeln; *Biblisk historia*, $\frac{2}{2}$ tmr: 40 berättelser ur gamla testamentet; valda psalmverser.

Modersmålet, $\frac{5}{2}$ tmr: läsning af berättelser ur svenska historien: det viktigaste af form-läran samt af satsläran den enkla satsen; rättskrifningslära och en rättskrifningsöfning hvarje vecka.

Tyska språket, $\frac{7}{2}$ tmr: styckena 1—42 i elementarboken jämte dertill hörande delar af språkläran, vokabelläsning och resolutioner.

Matematik, $\frac{5}{2}$ tmr: de fyra räknesätten i hela tal, decimalbråk och sorter (metriska systemet) samt öfning i hufvudräkning.

Naturlära, $\frac{2}{2}$ tmr: människokroppens byggnad och förrättningar samt 10 typiska djurformer; undersökning af några allmänna växter.

Historia och Geografi. *Sv. historia*, $\frac{3}{2}$ tmr: till Nyare tiden; *Geografi*, $\frac{2}{2}$ tmr: gamla verdens fysiska samt de skandinaviska ländernas och Rysslands politiska.

Öfre afdelningen.

- Kristendom. Katekesen*, $\frac{2}{2}$ tmr: 2:a, 3:e och 4:e hufvudstyckena; *Biblisk historia*, $\frac{2}{2}$ tmr: gamla testamentet fullständigt och 32 berättelser ur nya testamentet; valda psalmverser.
- Modersmålet*, $\frac{5}{2}$ tmr: läsning af berättelser ur sv. historien; form- och satsläran utförligare; en rättskrifnings- och interpunktionsöfning hvarje vecka.
- Tyska språket*, $\frac{1}{2}$ tmr: första afdelningen fullständigt och några sidor af den andra af elementarboken jämte dertill hörande delar af språkläran, vokabelläsning och resolutioner samt några skriföfningar under vårterminen.
- Matematik. Aritmetik*, $\frac{4}{2}$ tmr: bråk och regula de tri samt öfversigt af metriska systemet; *Geometri*, $\frac{1}{2}$ tme: åskådninglära.
- Naturlära*, $\frac{2}{2}$ tmr: däggdjuren; första afdelningen af läran om växterna, sexualsystemet, undersökning af omkring 30 allmänna växtarter.
- Historia och Geografi. Sv. historia*, $\frac{3}{2}$ tmr: till Gustaf III; *Geografi*, $\frac{3}{2}$ tmr: verldsdelarnes fysiska och Europas politiska fullständigt.

5. Ingen ny lärobok har under läsåret blifvit antagen.

6. I **välskrifning** hafva båda afdelningarne öfvats samtidigt 2 timmar i veckan.

B. Lärare.

7. Under läsåret tjänstgör undertecknad som ordinarie lärare.

C. Lärjungarne.

8. **Uppgift öfver lärjungarnes antal innevarande läsår:**

Närvarande lärjungar *höstterminen*: 4, deraf 2 i öfre och 2 i nedre afdelningen.

„ „ *vårterminen*: 6, deraf 3 i öfre och 3 i nedre afdelningen.

9. Hemlexor hafva för hvarje dag blifvit lärjungarne i nedre afdelningen föresatta i 2–3 läroämnen, och torde dessas öfverläsning upptagit 1–1 $\frac{1}{2}$ timme, medan öfre afdelningens erhållit sådana i 3–4 ämnen, med en ungefärlig öfverläsningstid af 1 $\frac{1}{2}$ –2 timmar.

10. Lärjungarnes kropps-konstitution synes vara god, och helsotillståndet har under läsåret varit tillfredsställande.

11. **Uppgift öfver lärjungarnes antal sistlidna kalenderår:**

Vårterminen: Kvarstående lärjungar från föregående år: 6.

Inskrifne: —

Afgångne: —

Höstterminen: Kvarstående lärjungar från föregående termin: 2.

Inskrifne: 2.

Afgångne: 4.

12. Af under läsåret inskrifne lärjungar har 1 bevistat folkskola och 3 åtnjutit enskild undervisning.

13. Vid höstterminens början afgingo följande lärjungar: Robert Lindqvist till handel, Karl Andersson till Falköpings l. allm. läroverk, Algot Josefsson till Skara h. d:o och Thorvald Wahlgren, som flyttade med föräldrarna till Göteborg.

14. Som premier utdelades vid sistlidne vårtermins slut bland lärjungarne 7 kronor.

15. Alla under läsåret närvarande lärjungar hafva erlagt afgift till biblioteks- och materielkassan.

Afgiften till ljus- och vedkassan har utgjort höstterminen 1.50 krona, vårterminen 2 kronor och erlagts af samtliga lärjungarne.

D. Boksamlingen och undervisningsmaterielen

16. hafva under läsåret ökats genom inköp af Finlands fiskar, h. 7 och 8, Pedagogisk tidskrift för 1887 samt en jordglob.

E. Skollokalen och inredningsmaterielen

17. äro i oförändradt skick.

F. Ekonomiska förhållanden.

18. Uppgifter om nedan nämnda till pedagogien hörande kassors ställning kalenderåret 1887:

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behålln. vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behållning vid årets slut	Summa
Ljus- och vedkassan.....	116,20	30,00	—	146,20	—	32,76	113,44	146,20
Bibliot.- och materielkassan	84,19	42,00	—	126,19	—	48,67	77,52	126,19
Premie- och fattigkassan...	55,10	8,00	—	63,10	—	7,00	56,10	63,10

19. Under sistförflutna kalenderåret hafva följande belopp utgått för tillökning af:

- a) boksamlingen kr. 14,50
 b) den öfriga undervisningsmaterielen „ 9,00

G. Examina.

20. Examen vid höstterminens slut hölls den 17 december kl. 10—2. Årsexamen är utsatt att förrättas den 1 nästa juni kl. 10—2. Att öfvervara den samma såsom vitnen äro af H. H. Eforus inbjudne, utom pedagogiens Inspektor herr kyrkoherden E. N. Jörlander, herrar kyrkoherden O. Hedén, borgmästaren C. Wallenqvist och kommissionslandtmätaren G. W. Wängström.

21. Nästa läsår börjar den 24 instundande augusti kl. 10 f. m.

Ulricehamn i maj 1888.

OSKAR LINDKVIST.